

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

37. ČÍSLO / X. ROČNÍK

8 Kč (11,50 Sk)

15. ZÁŘÍ 2002

Z obsahu:

Touha po Boží svatyni

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci

28. 8. 2002

- strana 2 -

Bůh na Manhattanu

Piotr Semka

- strana 4 -

Mám strach...

- strana 6 -

Náboženství v protikladu

Z rozhovoru biskupa

Kurta Krenna

- strana 6 -

**Naši nepřátelé jsou
nebezpečnější než nacisté**

Dr. Alice Naumoff

- strana 7 -

**Od křížových výprav
k misiím mezi pohany**

Heinrich Tschirky

- strana 8 -

V kříži je spása

Edmund Dilinger

- strana 10 -

Jména Panny Marie

- strana 11 -

**Archimedův bod
společnosti**

- strana 12 -

**Pane, tvoje plány nám
zůstávají skryty**

Vilém Studer

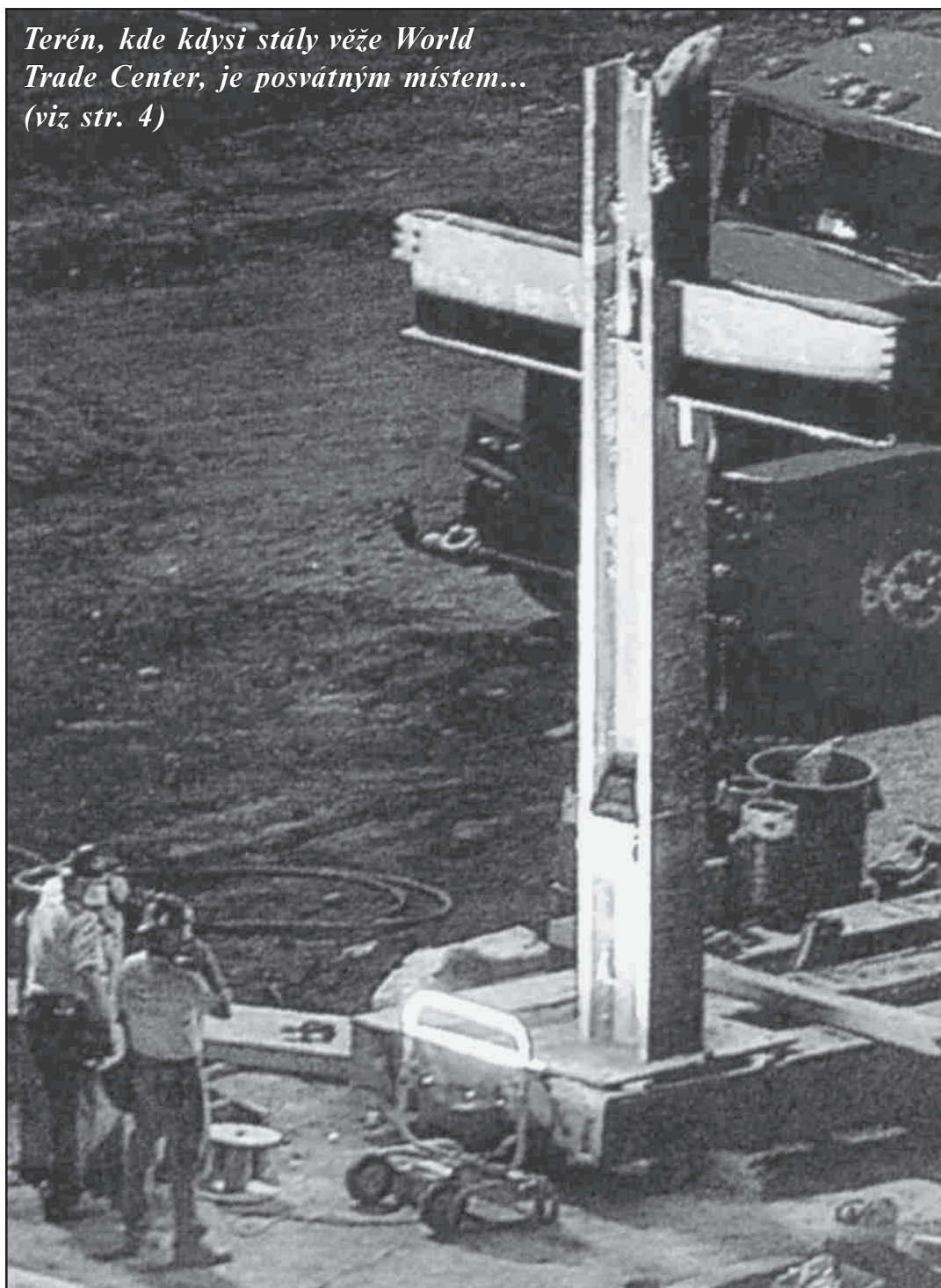
- strana 13 -

Skutečná tvář otce Pia (37)

Četba na pokračování

- strana 14 -

*Terén, kde kdysi stály věže World
Trade Center, je posvátným místem...
(viz str. 4)*

EDITORIAL

Od barbarského útoku na Světové obchodní centrum a Pentagon uplynul již celý rok. Hrozba podobných nenadálých útoků stále visí nad světem a bude nad ním viset, dokud lidská srdce naplňuje nesmiřitelná nenávist, jakou stále připomínají a demonstrují bezohledné sebevražedné útoky, jejichž svědky jsme nepřetržitě především na půdě Svaté země. Ale kousky této zloby se mohou stejně dobře zahnídit i v našem srdci a projeví se tak, že nejsme schopni ze srdce odpouštět.

Katastrofické skutečnosti v nás vyvolávají nejistotu a strach, a protože v současném světě ani největší vzdálenosti nic neznamenají, nemůžeme se utěšovat, že to všechno je od nás ještě dosti daleko.

Nemusí nás nenadále ohrozit jen umocněná lidská zloba. I přírodní živeli nás může kdykoliv postavit tváří v tvář holé pravdě o naší naprosté bezmocnosti. Píše a mluví se hodně o takových katastrofách, které se týkají velkého počtu lidí. Ale i v době, kdy se daleko široko neděje nic vzrušujícího, prožívají nesčetní jednotlivci stejné pocity a hrůzy lidské bezmocnosti, když se ocitnou nečekaně ve zcela bezvýhodné situaci. Vůbec nezáleží na tom, zda nás Pán zavolá společně s velkým počtem dalších obětí hromadné katastrofy, nebo se tak stane zcela individuálně. Smrt každého z nás bude vždy zcela individuální záležitostí. Tak či onak od nás Pán může kdykoliv a zcela nečekaně náhle požádat naši duši, a čím pak bude to, co jsme nashromáždili? Největší katastrofou, která nás může postihnout, je pro nás nakonec situace, kdy se ocitneme s prázdnými rukama před svým Stvořitelem. Možnost takové katastrofy si mnoho lidí zlehčuje nebo vůbec nepřipouští. Ale na takových soudech záleží stejně málo, jako nic neplatí sebepevnější přesvědčení: mně se nemůže nic stát. Výzva k této elementární bdělosti

Pokračování na str. 13

Touha po Boží svatyni

Pokračujeme v našem putování souborem žalmů liturgie chval. Nyní jsme slyšeli žalm 83, přirčený podle tradice „synům chóru“, kněžské rodině, která byla připravena k liturgické službě a střežila práh stanu archy úmluvy (srov. 1 Par 9,19).

Jedná se o líbezný zpěv, proniknutý mystickou touhou po Bohu života, který byl opakovaně oslavován (srov. Ž 83,2-4.9.13) pod titulem *Hospodinův zástupů*, tj. jako Pán nebeských sfér, tedy kosmu. Na druhé straně tento titul měl zvláštní vztah k arše, přechovávané v chrámě, která se nazývala *archa Boha zástupů*, který trůní na cherubech (1 Sam 4,4, srov. Ž 80,2). Byla chápána jako znamení Boží ochrany ve dnech nebezpečí a války (srov. 1 Sam 4,3-5; 2 Sam 11,11).

Chrám – cíl putování

Na pozadí celého žalmu se nám představuje chrám, k němuž putuje zástup věřících. Zdá se, že je to na podzim, protože se hovoří o *časném dešti*, který padá na *vyschlá údolí* (srov. Ž 83,7). Je možné, že je tím myšlena pouť na Sión o třetím hlavním hebrejském svátku, slavnosti Stánků, památky na putování Izraele pouští.

Chrám je představen s celým svou kouzlem na počátku a na konci žalmu. V úvodu nacházíme obdivuhodný a delikátní obraz ptáků, kteří si udělali svá hnízda ve svatyni, a dostalo se jim tak záviděníhodného privilegia.

To je obraz štěstí těch, kteří jako kněží chrámu mají svůj pevný příbytek v Božím domě a těší se z intimity a pokoje. Celý život věřícího je totiž chráněn Hospodinem a puzen takřka fyzickou a instinktivní touhou: *Má duše prahne po Hospodinových síních, mé srdce i mé tělo s jásotem tíhnou k živému Bohu* (v. 3). Chrám se potom objevuje v závěrečné fázi žalmu (srov. v. 11-

13). Poutník vyjadřuje své velké štěstí, že mohl pobývat určitou dobu v domě Boha, a stává se duchovní štěstí proti iluzi modloslužby, kterou spojuje se *stány bezbožníka*, tj. s ničemnými chrámy nespravedlnosti a zvrácenosti.

Jen ve svatyni živého Boha je světlo, život, radost; a *blaze tomu*, kdo důvěřuje v Pána a volí si cestu spravedlnosti (srov. v. 12-13). Obraz pouti nás zavádí do středu žalmu (srov. v. 5-9), kde se rozvíjí jiná, ještě významnější pouť. Jestliže je blažený ten, kdo přebývá trvale v chrámě, ještě blaženější je ten, kdo se rozhodne podniknout cestu víry do Jeruzaléma.

Hlas Otců

Také Otcové církve ve svých komentářích k žalmu 83 dávali zvláštní důraz na v. 6: *Blaze člověku, jenž u tebe nalézá pomoc, když se chystá na svatou pouť*. Staré překlady žaltáře hovořily o rozhodnutí uskutečnit „výstup“ ke svatému městu. Pro Otce se totiž pouť na Sión stala symbolem ustavičného postupu spravedlivých směrem k *věčným stanům*, kde Bůh přijímá své přátele v úplné radosti (srov. Lk 16, 9).

Chtěli bychom se chvíli zdržet u tohoto mystického „výstupu“, který nachází v pozemském putování obraz a znamení. Učiníme tak slovy křesťanského spisovatele ze sedmého století, opata kláštera na Sinaji.

Jedná se o Jana Klimaka, který věnoval celý traktát *Schody k ráji* tomu, aby objasnil stupně, po nichž se stoupá v duchovním životě. V závěru svého díla dává slovo samotné lásce, umístěné na nejvyšším stupni duchovního pokroku.

Ta zve a povzbuzuje tím, že předkládá pocity a jednání, které nám nabízí náš žalm: „Stoupejte, bratři, vystupujte. Rozvíjejte, bratři, ve svém srdci svou touhu stále stoupat (srov.

Ž 83,6). Dopřejte sluchu Písmu, které vyzývá: *Pojďte, vystupme na Hospodinovu horu a do domu našeho Boha* (Iz 2,3), který dává našim nohám rychlost jako nohám jelena a který nám vytyčuje jako cíl nejvyšší místo, abychom v následování jeho cest uspěli jako vítězi (srov. Ž 17,33). Pospěšme si tedy, jak je psáno, dokud všichni nedojdeme k jednotě víry před Boží tváří a k poznání mužné zralosti, k plnému věku Krista (srov. Ef 4,13)“ (La Scala di Paradiso, Řím 1989, s. 355).

Cíl životní pouti

Žalmista myslí především na konkrétní pouť, která vede na Sión z různých míst Svaté země. Dešť, který právě padá, se mu jeví jako předzvěst radostných pozeňání, která ho zahrnou jako plášť (srov. Ž 83,7), až bude v chrámě před Hospodinem (srov. v. 8). Namáhavá cesta „slzavým údolím“ se proměňuje v jistotu, že cílem je Bůh, ten, který dává vláhu (srov. v. 8), naslouchá modlitbě věřícího (v. 9) a stává se jeho ochranným štítem (srov. v. 10).

Právě v tomto světle se konkrétní putování proměňuje, jak správně vytyčili Otcové, v podobnost celého života, který se prostírá mezi vzdáleností a důvěrností s Bohem, mezi tajemstvím a zjevením. Také v poušti každodenního života, v šesti dnech všední práce, jsou liturgie a modlitba nedělním setkáním.

Kráčejme tedy, i když jsme v „slzavém údolí“, s pohledem pevně upřeným na onen jasný cíl pokoje a spojení. I my opakujeme ve svém srdci závěrečné blahoslavenství podobné antifoně, kterou napovídá žalm: *Hospodine zástupů, blaze tomu, který v tebe doufá* (v. 13).

L'Osservatore Romano
29. 8. 2002
Mezititulky redakce Světla

Škola milosrdenství

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Neměl ses smilovat, jak já jsem se smiloval?

Pán tě dnes zve mezi své učedníky k lekci, která tě má přivést k větší podobnosti s jeho nebeským Otcem. Využij této příležitosti být v tomto úzkém kroužku, který ti nabízí příležitost předložit božskému Mistru i tvé nejistoty a pochybnosti. Petr ti jde i v tomto směru příkladem vstříc. Rád by se totiž přesvědčil, zda správně pochopil, co předtím slyšel od Pána. Jeho otázka může zajímat také tebe: *Kolikrát mám odpustit? Snad až sedmkrát?* Na číslo, o kterém je tu řeč, se nedívej jako na matematickou hodnotu. V tomto prostředí mají čísla také svůj symbolický význam. Číslo sedm představuje na Východě úplnost. Petr si snad ani neumí představit, že by měl odpustit vícekrát.

Ježíšova odpověď však přivádí posluchače do rozpaků: *Sedmasedmdesátkrát!* Není to nadsázka? Co tím chce Ježíš říci? Chce svým následovníkům vštípit do paměti, že by vůbec neměli počítat, kolikrát už někomu odpustili. Chtějí-li jednat podle vzoru svého Mistra, nemohou vůbec myslet na to, zda už v tom směru překročili nějakou mez. Pro Boží dobrotivost a milosrdenství totiž neexistuje vůbec žádná taková hranice. Jestliže ti Pánův požadavek připadá neskutečný, je to ve skutečnosti jen sebeobrana člověka, který si ve své úzkoprsosti takovou velkodušnost ani neumí představit. Zaposlouchej se proto do podobenství, ve kterém ti Ježíš chce vysvětlit své důvody.

Královův služebník, který se u svého pána zadlužil, byl nečekaně povolán k vyúčtování, ale nyní není schopen vyrovnat svůj dluh. Jde o miliony. Je to suma, jakou nikdo z posluchačů ani neviděl pohromadě a zcela překračuje jejich představivost. Protože dluh je tedy mnohem větší než všechno to, co tento nešťastník vůbec ještě má, bude prodán i s celou rodinou. V této zoufalé a bezvýchodné situaci se snaží na poslední chvíli aspoň oddálit hrozící katastrofu: „*Pane, měj se mnou strpení!*“ Panovník, který nejdříve tak přísně požadoval důsledné vyrovnání, ukazuje pojednou svou druhou tvář a poskytuje prosebníkovi mnohem více, než o co se odvažoval prosit. Místo pouhého odkladu, který by ještě zvýšil jeho zadluženost, oznamuje nešťastníkovi, že mu beze zbytku odpustí celý jeho dluh. Chápeš to? Pro velkodušného krále má něco ještě větší hodnotu, než nemalá částka, která se již nikdy nevrátí do jeho pokladny: touto hodnotou je radost z prokázaného dobrodiní, radost z radosti, kterou mohl připravit ubohému dlužníkovi.

Uvědomuješ si, o kom tu Ježíš mluví? Nejsi to ty sám, kdo má u Stvořitele a Krále nesplacitelný dluh? Dlužíš úplně za všechno, co jsi a co máš.

Nemáš k dispozici žádnou skutečnou hodnotu, která by nebyla od Něho. To jediné, co je skutečně tvé, je zneužívání Jeho přízně a jeho darů, ale tato nevděčná hříšnost ještě více prohlubuje tvůj dluh, o jehož velikosti nemáš ani představu.

Ježíšovo podobenství ovšem jakoby taktně pomlčelo, že tvoje dluhy nebyly jen tak anulovány. Ve skutečnosti je splatil někdo jiný, a to velice draze: vlastní Krví Krále, který je ochoten dát jakoukoliv cenu, aby ti mohl vrátit radost, pro kterou tě stvořil a povolal. Jeho největším potěšením je dávat, smilovat se a odpouštět. Chápeš z toho, že kdykoliv hledáš radost jinde, pohrdáš největším Božím darem?

Právě tak se chová dlužník, kterému bylo všechno odpuštěno a který vůbec nepochopil ani velikost, ani smysl králova daru. Cení si jeho nekonečné štědrosti méně než několika grošů, pro které se hrdluje se svým bližním. To je nevléčitelná nemoc srdce, které ztvrdlo sobectvím, chamtivostí a nevráživostí a které se tak stalo nepřístupné nejen soucitu, ale i jakékoliv opravdové radosti. K čemu je mu odpuštění, když není schopno mít účast na jeho ovoci, na Boží radosti?

Čím více podceňuješ svůj vlastní dluh u nebeského Otce, tím obludnější se ti pak jeví každý dlužný groš a cítíš potřebu ho neúprosně vymáhat na svých bližních. Namítneš, že chceš jen to, co ti patří? Pokud chápeš odpuštění jako ztrátu, vede tě pouhá vypočítavost, a tu Bůh nezná. Vzdaľuješ se jeho obrazu a to znamená, že se připravuješ i o jeho radost. Kdo odpouští *ze srdce* jako Bůh, nic neztrácí, ale naopak získává.

Učit se odpouštět znamená přemáhat své sebestředné sobectví. To se často cítí zkráceno i těmi, kteří nám ve skutečnosti pranic nedluží. Cvič se proto znovu a znovu tak, že budeš odpouštět všem, kteří ti „dluží“ jen to, že ti v něčem vadí: odpouštěj mladším, že jsou mladší, starým jejich stáří, silnějším jejich sílu, nešikovným jejich neohrabanost, bohatším jejich jmění a chudým jejich nouzi, pro kterou tě tu a tam obtěžují. Odpusť jiným, že jsou jiní, než ty, že smýšlejí jinak než ty, že tě někdy provokují právě svou odlišností.

Pak jsou tu další domnělí dlužníci, kterým můžeš ze srdce odpustit: ti, kteří ti neprokazují takovou úctu a pozornost, jakou bys očekával, ti, kteří neplní tvoje nevyslovená přání a stále se naučili číst tvé myšlenky, ti, kteří tě nejsou schopni pochopit, i ti, kteří ti nevědomě způsobí bolest nebo ti neprojevují dostatečně očekávanou vděčnost. Tím vším se postupně vyzbrojuješ na to, abys dokázal odpouštět i těm, kteří tě třeba úmyslně zraní.

A pokud se ti bude zdát, že je tu někdo, kdo ti ublížil tak, že je to podle tvého soudu neodpuštělné, zeptej se nyní Pána, co by On udělal na tvém místě. Udělal by to, co už udělal. I když

Pokračování na str. 15

Liturgická čtení

1. čtení – Sir 27,30-28,7

Pomsta a hněv, i to jsou ohavnosti, jen hříšný člověk je chová v srdci. Kdo se mstí, zakusí pomstu Pána, on jeho hříchy uchová v paměti. Odpusť křivdu svému bližnímu, a pak i tvé hříchy budou odpuštěny, když budeš prosit. Člověk uchovává hněv proti druhému, ale od Pána hledá uzdravení? S člověkem sobě rovným nemá sliťování, ale za své hříchy prosí? Živí pomstu, ač je sám jen člověk; kdo se smiluje nad jeho hříchy? Vzpomeň na konec a přestaň nenávidět, (vzpomeň) na hnilobu a smrt a dbej přikázání! Vzpomeň na přikázání a přestaň nevrážit na bližního, (vzpomeň) na smlouvu s Nejvyšším a odpusť vinu!

2. čtení – Řím 14,7-9

Bratři! Žádný z nás nežije sám sobě ani neumírá sám sobě. Neboť žijeme-li, žijeme pro Pána, umíráme-li, umíráme pro Pána. Ať tedy žijeme nebo umíráme, patříme Pánu. Vždyť právě proto Kristus umřel a vstal k životu, aby se stal Pánem nad mrtvými i nad živými.

Evangelium – Mt 18,21-35

Petr přistoupil k Ježíšovi a zeptal se: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíc sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Neříkám ti nejvíc sedmkrát, ale třeba sedmasedmdesátkrát. Nebeské království se podobá králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. A když s vyúčtováním začal, přivedli mu jednoho dlužníka, u kterého měl deset tisíc hřiven. Protože dlužník neměl čím zaplatit, pán rozkázal prodat ho i se ženou a dětmi a se vším, co měl, a tím zaplatit. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenu prosil: ‚Měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím.‘ A pán se nad tím služebníkem smiloval, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal se s jedním ze svých druhů ve službě, který mu byl dlužen sto denárů. Začal ho škrtit a křičel: ‚Zaplať, co jsi dlužen!‘ Jeho druh padl před ním na kolena

Pokračování na str. 12

Bůh na Manhattanu

Terén, kde kdysi stály věže World Trade Center, je posvátným místem. 28. října 2001 se zde konala velká společná pobožnost příslušníků všech náboženství. Pro všechny je den tragédie strašným tajemstvím, jehož smysl se snaží pochopit. Pro mnohé je to zkouška víry.

Zachráněna díky modlitbě

Paní Leokadia Glogovská pracovala v 82. poschodí. O dvě poschodí výše narazilo do budovy vražedné letadlo.

„Jestliže jsem se dostala z budovy, tak jedině díky klidu, který jsem nabyla v modlitbě,“ říká. Dnes už ví, že i její muž a syn se modlili za její záchranu.

Ve všech popisech se projevuje uznání správné evakuace pracovníků kanceláří. Počet obětí způsobených panikou je vzhledem k rozměru katastrofy nízký. Sekretářka Ivonne Mickle, která pozorovala hořící věž z náměstí před WTC, vzpomíná: „Lidé, kteří stáli pod hořícími věžemi, byli jako zhypnotizovaní a cítili, že se musí nějak odreagovat. Spojovali se do modlitebních skupin. Bylo to přímo šokující, jak lidé cítili potřebu navzájem se potěšit. Byli mezi nimi židé, katolíci, protestanti. Každý se hlasitě modlil po svém. Lidé plakali a obraceli se k Bohu.“

Ti, kteří z náměstí utekli, bloudili v šoku po okolních ulicích a hledali bezpečné místo. Mnoho jich vstoupilo do kostelů. Ihned po tragedii se začaly sloužit mše svaté. Celé město se sešlo k modlitbě.

Statisíce obyvatel New Yorku si klade otázku po smyslu této tragédie. Pochybující se ptají, proč Bůh dovolil smrt tisíců nevinných obětí. Volnomyšlenkáři poukazují na to, že útok byl proveden ve jménu Boha, a tvrdí, že každé náboženství musí vést k nesnášenlivosti, fanatismu a žádá si vraždu. A křesťané zdůrazňují lidskou obětavost a milosrdenství Boha, kterého fanatici zneužili na šíření smrti a neštěstí.

Kaplan nejstatečnějších

Před hasičskou zbrojnicí č. 24 na dolním Manhattanu hoří svíce na počest 11 padlých hasičů. Jedním z hrdinů je kaplan newyorských hasičů – františkán otec Mychel Judge. Ten je dnes pro všechny Američany, nejen katolíky, symbolem sebeobětování v čase záchranné akce.

Hasiči se v New Yorku těší veliké úctě. Ve městě, kde jsou domy nakupeny tak nezvykle blízko sebe, kde je největší hustota mrakodrapů na světě, může zvládnout požár jen největší odvaha a odbornost. Nic divného, že newyorští hasiči dostali přídomek „nejstatečnější“.

Hasičská zbrojnice č. 24 sousedí s františkánským kostelem a klášterem. Hasiči odedávna bývali u otců častými hosty. Jedním z obyčejů brat-

ří františkánů byla modlitba za šťastný návrat hasičů vyjíždějících k požárům. Otec Judge si záhy oblíbil ty nejpilnější z pilných a stal se jejich kaplanem. Jim Papylo tak vzpomíná na otce Mychela: „Nikdy neodmítl pozvání. Dokázal celé noci bdít v nemocnici u těžce po-

Snímek hasičů, kteří nesou zraněného kněze, se stal jedním z nejslavnějších symbolů tragédie World Trade Center

raněných hasičů. Byl s námi na svatbách, křtinách i pohřbech. Vycítili jsme beze slov, jak upřímně nám byl oddán.“

Když první letadlo udeřilo do WTC, byly ihned zmobilizovány všechny vozy hasičů na dolním Manhattanu.

„11. září ráno se otec Judge připravoval ve své cele na každodenní povinnosti, když se dověděl o útoku letadel na WTC,“ vzpomíná P. Miles Casian, kvardián kláštera františkánů. „Otec Judge se okamžitě převlékl do hasičské uniformy, nasadil si helmu a seběhl do zbrojnice po druhé straně ulice. Prvním vozem odejel na místo akce.“

Symbol tragédie

Na místě tragédie se mnoho oddílů hasičů snažilo proniknout do poschodí ohrožených požárem, jiní koordinovali akci dole. Zhroucení věže způsobilo smrt více než 300 hasičů. Otec Judge pomáhal zvládat chaos a uděloval smrtelně zraněným poslední svátosti umírajících. Kameramani se neodvážili nahlédnout do improvizovaného lazaretu, a tak se nezachovaly žádné snímky této situace.

Počet obětí rostl každou minutou. Otec Judge se snažil být všude, těšil ty, kteří se loučili se životem. Není možno určit, jak vypadaly poslední chvíle ži-

vota otce Mychela. V jednom okamžiku lidé ohrožení požárem z WTC začali vyskakovat z oken. Jedna žena spadla na hasiče a srazila ho. P. Mychel to uviděl a ihned běžel k umírajícímu. Na chvíli sňal svoji helmu a v tom okamžiku ho zasáhl přímo do hlavy kus padající trosky. Zachránci ho posadili na jakési křeslo a odnesli do kostela sv. Petra na Broadway v Dolním Manhattanu. Snímek hasičů, kteří nesou zraněného kněze, se stal jedním z nejslavnějších symbolů tragédie World Trade Center.

Klášteř františkánů, ve kterém se dnes uctívá památka padlého spolubratra, leží v samém srdci Manhattanu. Je to jakoby oáza ticha a trpělivé lásky v betonové džungli velkého města. Otce Judgeho tu všichni znali. Byl znám jako šířitel mariánské úcty.

Pohřeb otce Judgeho se konal ve františkánském kostele proti 24. zbrojnici. Obřady vedl kardinál Edward Egan. Celý New York vzdal zemělemtu poctu. Se svým kaplanem se loučili všichni newyorští hasiči i jejich kolegové z Chicaga. Nikdo z „nejstatečnějších“ se nestyděl za slzy, když rakev spouštěli do hrobu.

„Otec Judge je stejným hrdinou jako ti, kteří zahynuli v Pearl Harbor,“ řekl starosta New Yorku Rudolf Giuliani.

TAKŘKA VŠECHNY NESVOBODNÉ ZEMĚ JSOU ISLÁMSKÉ

Je obava z ohrožení islámem v Evropě oprávněná? Podle listu „Die Welt“ chybí odborníci na Orient, kteří by tuto nepřijemnou zprávu o islámu vyslovili. Většina konfliktů v islámských zemích se svádí na silnou islámskou menšinu. Ovšem z 51 států, které označujeme za nesvobodné, 45 je zcela nebo zčásti muslimských. Islámské ohrožení vystřídalo ohrožení někdejšího SSSR. Ve většině muslimských států vládne atmosféra silného nepřátelství vůči všemu neislámskému. Násilí se zde zásadně neodmítá. List říká, že bychom měli spíše než odborníkům na Orient naslouchat odborníkům na bezpečnost a ochranu.

Podle někdejšího prezidenta úřadu pro ochranu ústavy v Německu Petra Frische na celém světě přibývá organizovaného islámského úsilí, které má za cíl převzetí moci nad celým světem. Jen v Německu má 17 islámských organizací až půl milionu členů. Nebezpečné sdružení „Milli Görüs“ může zmobilizovat 160 000 lidí. Frisch radí, abychom se skepticky dívali na „Islámskou chartu“ ústřední muslimské rady, která se vyslovuje pro uznání základních lidských práv. On sám několikrát zažil, že muslimové mluví zcela jinak na veřejnosti a zcela jinak mezi svými přívrženci.

Jestliže se dříve muslimové snažili zavádět svůj islámský řád ve svých zemích, nyní prosazují islámské politicko-náboženské představy i v Evropě. V Německu vyzvala nejpočetnější extremistická organizace Milli Görüs svých 27 500 členů i další sympatizanty, aby usilovali o německé státní občanství. Pak bude podle nich snazší uplatnit svůj politický vliv.

Podle jejich představ uplatnění „šaria“ je naprosto nezbytné pro vytvoření islámského společenského systému. V jejich publikacích se objevují extrémní antižidovské postoje.

Komma 12/2002

V kostele sv. Františka je portrét otce Judgeho stále ozdoben květy. Je zřejmé, že se stane jedním ze symbolů New Yorku a záříjové tragédie. Lidé si zde připomínají, že odtud pochází první americká světice, sv. Alžběta Anna Setonová.

Prosbu za mír

Po 11. září přichází na mše k sv. Františku velký počet lidí. Tragédie přivedla lidi k zamyšlení nad existencí dobra a zla. K úvaze nad rolí Boha v jejich životě i v životě celé Ameriky. Otec Brofy říká: „Den 11. září změnil postoj Američanů k náboženství. Prostě jsme si připomněli, že Američané byli vždy lidmi náboženství a víry. Náš stát byl založen na základě práva na svobodu náboženství, a to je dědictví, ke kterému se vracíme.“

Po 11. září vyšli všichni Američané na ulice a náměstí, aby se modlili za oběti tragédie a prosili Boha za mír pro svou vlast. Modlitebních bdění se účastnilo miliony lidí, kteří se nestyděli vyznat svou víru v Boha.

Ještě před rokem byly podobné modlitby na veřejných místech předmětem protestů zastánců zesvětštělého státu a soudů. Podobné protesty trvaly hlavně v 80. a 90. letech. Přívrženci sekularizace odstraňovali kříže z městských parků, desky Desatera ze štítu radnice a zakazovali modlitbu ve školách i před sportovními utkáními. Po 11. září přiměla dokonce burza na Wall Street mnoho makléřů k modlitbě.

Prelát Jim Lasante z farnosti West Hempstead říká: „Řekl bych, že my v Americe jsme jakými náboženskými schizofreniky. Na jedné straně se všichni prezidenti odvolávají na Boha, svoji přísahu skládají na Bibli, naše vlastenecké písně jsou plné připomínek Boha, dokonce na našich penězích je nápis: ‚Skládáme naději v Boha‘. Na druhé straně již delší dobu v našem veřejném mínění převládá

názor, že je třeba přísně oddělit to, co je náboženské a duchovní, od veřejného života. V Americe nemůže církev přijmout žádnou dotaci od státu, protože to odporuje odluce církve od státu. Ale současně americký kongres zaměstnává kněze za státní platy. Dále trvá diskuze, zda je možno umístit v soudní síni symbol Desatera.«

Bůh prezidentů

Na modlitby ve washingtonské katedrále pozval prezident Bush představitele všech hlavních křesťanských vyznání, mezi nimi newyorského arcibiskupa kardinála Edwarda Egana. Na obřad přišli všichni žijící bývalí prezidenti, s výjimkou těžce nemocného Ronalda Reagana. Bush se často zmiňuje ve svých projevech o Bohu. V okamžicích krize, např. při zadržení posádky amerického letadla v Číně, prezident prohlašoval, že se modlil za své krajany. Bush, který je meto-

distu, vyzval v březnu 2001, aby morální nauku Jana Pavla II. přijímali nejen katolíci, ale všichni Američané. Nedůvěra mezi katolíky a protestanty ustupuje na druhé místo. Po 11. září se víra v Boha stala činitelem, který Američany nerozděluje, ale spojuje.

Věže World Trade Centrum se staly v den tragédie arénou

dramatu smrti. Islámští teroristé, kteří se rouhavě odvolávají na Boha, chtěli zastrašit Ameriku a zavraždili tisíce nevinných lidí. Otec Judge obětí svého života poslal výzvu těm, kteří chtěli jiné zastrašit silou, která si posluhuje smrtí.

To může svádět k hledání analogie s jiným františkánem – P. Maxmiliánem Kolbem. Tento polský františkán obětí svého života popřel vládu hitlerovců. Oni se také pokoušeli zastrašit jiné moci, jež hrozí smrtí. V obou případech obětí života ukázala žalostnou nicotu samozvaných soudců života a smrti. Otec Milles říká: „V jednom rozhovoru navázal otec Judge na oběť smrti sv. Maxmiliána Kolbeho. Jak připomněl, setkal se s historií jeho života před mnoha lety, a to vlastně mezi jiným rozhodlo, že vstoupil k františkánům. Oběť otce Kolbeho, který tváří v tvář smrti dal život za spoluvězně v táboře, velice otcem Mychelem pohnula. Když si dnes připomínám to, co řekl, vidím jasně jistou analogii mezi tím, co udělal otec Kolbe, a postojem otce Mychela.«

Je paradoxem křesťanství, že oběť často vede k zamyšlení nad smyslem vlastního života ty, kteří byli zachráněni. Přiveďte smrt františkána z Manhattanu Američany k podobnému zamyšlení?

*Gość Niedzielny 6. 1. 2002
přeložil-lš.*

Před hasičskou zbrojnicí 24 na Dolním Manhattanu hoří svíce na počest 11 padlých hasičů

Mám strach...

Priznávám se, že v zářijových dnech po teroristických útocích na dvojčata v New Yorku a na Pentagon s tisíci nevinných obětí jsem mnoho dní žila i se svými dětmi ve strachu.

Je strašné, když vidíme, jak hrůzné jsou obrazy násilí v různých částech světa, a televize nám je přináší přímo domů. Nekonečná válka mezi Palestinci a Židy, vraždy, pomsty, samotné diskuze, které lidé vedou, to všechno zvětšuje hrůzu. Co mám říct dětem, které jsou z toho vyděšeny a ptají se, proč je tolik zla?

Děkuji vám, jestliže mi poradíte, co odpovědět.

Vážená paní, váš duševní stav je vlastní mnoha rodičům, kteří vidí, jak u jejich dětí i u nich samých narůstá strach, a ocitají se denně v nesnázích, když mají odpovídat na obtížné otázky svých dětí.

Nikdy nezapomeneme na hrůzu, k jaké došlo ráno 11. září v New Yorku, hrůzu, kterou televize sledovala minutu po minutě. Tyto obrazy nám daly pochopit, jak velká je ničivá síla, kterou může vyvolat zlo, podporované nenávistí.

Pokusím se odpovědět na Vaši otázku, i když je mi jasné, že každá situace je jiná, různí jsou rodiče i jejich děti a je třeba vždy hledat ve slovech míru. Jsou zde nicméně zásady, které platí pro každou situaci.

1. V první řadě je třeba se bránit a osvobodit od myšlenek nenávisti a pomsty. Nenávist je s výchovou neslučitelná. Rodina má základní úkol vychovávat děti k pokoji a k nenásilné cestě. Ta musí mít první místo.

2. Zcela uchránit děti takových obrazů a zpráv není možné ani správné. Stejně tak není ovšem správné nechat je samy tvářit v tvář obrazům, které popisují násilí. Je třeba je provázet, odpovídat na každou je-

jich otázku a uvádět jim důvody a vysvětlení.

3. Násilí je již v myslích dětí. Hrají si na válku, zabíjejí nepřítel. Riziko televize je v tom, že takové situace banalizuje. Všechno tedy závisí od rodinného prostředí. Problém se zhoršuje, jestliže schází komunikace a dialog.

4. Dětem můžeme říct, že záměrem teroristů je rozsévat strach, úzkost, nejistotu. Když sami reagujeme pod vlivem těchto emocí, přistupujeme na jejich hru.

Teroristé chtějí, abychom byli jako oni – plní nenávisti. My naopak nesmíme dovolit, aby nenávist, odvěta a pomsta řídila naše činy a ovládla nás.

5. Chce to lásku, ale především lásku ke spravedlnosti: teroristé budou odmaskováni a potrestáni. Pomsta je něco jiného, jde o respektování spravedlnosti. Nenávist vyvolává nenávist. Nikdy nenávist, vždy spravedlnost, protože bez spravedlnosti není míru.

6. Na druhé straně je třeba dětem vysvětlit, aby nežily v úzkosti a ve strachu, že násilí je neodvolatelný osud, jako by nebylo možno udělat nic jiného, než ho konstatovat a vzdát se.

Lidé jsou povoláni, aby kráčeli cestou míru, nikoliv násilí; musí se učit řešit konstruktivně konflikty, které život nevyhnutelně přináší. Ale to je nemožné, jestliže se člověk v hloubi duše nestane dobrým.

7. Je úkolem člověka, aby obrátil logiku násilí tak, aby smíření s Bohem přineslo také mír mezi lidmi.

Jestliže se zdá, že život zde na zemi je založen na násilí, skrze Krista se nám dostává poselství, které je zcela opačné, protože je to poselství lásky, odmítání násilí a egoismu.

Výzva evangelia k obrácení umožňuje a požaduje přechod od násilí k pokoji, od egoismu k lásce. Království Boží si dělá již nyní cestu, po které lidé mo-

hou jít v duchu blahoslavenství: pokoj, spravedlnost, mírnost, milosrdenství, odpuštění. To jsou slova, hodnoty, perspektivy, které vyžadují konkrétní rozhodnutí, soukromá i veřejná.

8. Kdo usiluje, aby oponoval násilí a uplatnění síly ve vztahu ke všem tvorům, předjímá slibnou budoucnost. Boží plán jde tím směrem; a kdo jedná tímto směrem, spolupracuje na velkém Božím díle.

Uzavřeme úvahu slovy Svatého otce: „Nelidský útok na Washington a New York kéž probudí v srdcích všech národů světa pevné rozhodnutí odmítnout násilí a bojovat proti všemu, co zasévá nenávist a rozdělení v klínu lidské rodiny, a pracovat pro zrození nové éry mezinárodní spolupráce, inspirované nejvyššími ideály solidarity, spravedlnosti a míru.“

Gianni Sangalli

Náboženství v protikladu

Není analogie mezi Kristem a Mohamedem, není podobnost mezi křesťanstvím a islámem

Mnozí vedou diskuse o islámu k uklidňujícímu názoru, jako by křesťané a muslimové věřili v téhož Boha. Vůbec je prý málo rozdílů mezi oběma světovými náboženstvími. Ve skutečnosti jsou rozdíly a protiklady mezi islámem a křesťanstvím zcela zásadního charakteru. A ty je třeba v diskusích také zcela vědomě pojmenovat. Přesvědčení muslimové pohrdají křesťany, kteří svou víru zastávají jen povrchně.

Křesťanství se příkladem svého Zakladatele a znamením Kříže stalo velikým. Původně bylo představováno jako malá židovská sekta, a přece ovládlo Římskou říši. A to nikoliv násilím, nýbrž příkladem svého Mistra, příkladným životem vzájemné lásky v prvotních křesťanských společenstvích a skrze krev mučedníků. Křesťanství nabízelo a nabízí lidstvu nejen člověka, který se líbí Bohu, nýbrž Boha, který se vtělil a stal člověkem.

Švýcarský psycholog C. G. Jung tvrdí, že lidskému duševnímu životu nejlépe odpovídá obraz Bohočlověka, protože uspokojuje jeho odvěkou touhu.

Islám vznikl několik staletí po křesťanství a nabídl mnohem méně: jen jednoho

proroka. Tento prorok od samého počátku šel cestou ohně a meče, za kterou sliboval svým bojovníkům nebe plné smyslnosti. Křesťanství je náboženstvím kříže, islám náboženstvím meče.

Islám věří sice v Boha stvořitele, ale nenabízí člověku žádná práva odvozená od povinností vůči tomuto Bohu. Není náhodou, že všechny impulsy ke kodifikaci lidských práv jsou v jádru křesťanské nebo vznikají na půdě sekularizovaného křesťanství. Představují tak dar křesťanství lidstvu, který převažuje všechny dějinné deformace křesťanství.

Křesťanská nauka obsahuje principiální zásadu, že nikdo nesmí být nucen k přijetí náboženství a každý je může dobrovolně opustit, zatímco islám trestá odpad od své víry smrtí.

Islám vůči křesťanství představuje největší herezi, protože popírá božství Ježíše Krista a – podobně jako ariánství – popírá také Nejsvětější Trojici.

Kdo před těmito skutečnostmi zavírá oči, prokazuje dialogu s jinověrci špatnou službu, protože tento dialog je možný jen na základě pravdy.

Z rozhovoru biskupa Kurta Krenna s listem Die Presse

Naši nepřátelé jsou nebezpečnější než nacisté

*Autorka dr. Alice Naumoffová je mesiánskou židovkou a historičkou. Uka-
zuje nám, jaké postoje zastávají věřící židé nejen k muslimům, ale i ke
křesťanům. Je to klasický příklad víry v samospasitelnost židů.*

Na Blízkém východě není míru, ale to nemá s Izraelem nic společného. Jde spíše o to, že na Blízkém východě bojují spolu různé islámské skupiny. Přitom muslimové pronásledují i křesťany. To nemá žádnou souvislost s Izraelem. Proč se Spojené národy, Evropská unie, USA, ano - celý svět, zabývají takovou mikroskopicky malou zemí, jako je Izrael, která je 650x menší než arabský svět? Zde nebyl nikdy žádný stát, když pomineme ten „palestinský“. Jeruzalém je hlavní město židovského národa již 3000 let. Po celou tu dobu zde byl také antisionismus. Již žalm 83 uvádí slova židovských nepřátel: Pojďme a vyhubme je

jako národ, aby zmizelo z paměti jméno Izrael.

Miliony připravené k sebevražedným atentátům

Islám je přesvědčen, že nemůže a nesmí strpět samostatný Izrael. Proto jsou celé miliony těch, zvláště děti a mládeže, kteří naslouchají volání Arafata v mnoha zemích, aby se hlásili jako dobrovolní „mučedníci“, kteří vyhodí sami sebe do vzduchu a přitom zabijí pokud možno co nejvíce židů. Každý den jsou židé vražděni, mrzačeni nebo zraňováni ve školních autobusech, školách, školkách, obchodních domech, restauracích, hřištích, autech a synagogách, a to jen proto, že jsou židé.

Dr. Alice Naumoff

„Hodní“ muslimové nejsou nikde u moci

Na tomto místě je třeba uvést rozdíly, jaké existují mezi dnešními nepřáteli Izraele a holokaustem nacistů. Žádný nacistička nebyl ochoten spáchat sebevraždu, aby zabil žida. Žádný nacistička nedal školit své dítě na sebevražedného atentátníka. Naši dnešní nepřátelé jsou proto mnohem nebezpečnější. Přirozeně, jsou také muslimové podle jména, jako jsou křesťané podle jména, kteří neberou své náboženství vážně a snaží se jen spokojeně žít ve svém malém světě. Ale ti lidé nejsou nikde u moci. Velice mě pobuřuje, že křesťané jsou ochotni vydat Boží zemi muslimům, i když věčný a neměnný Bůh několikrát vyhlásil a provedl vyhlazení národa, který si přisvojil kousek Boží země, Izraele. Tady není možno mluvit o lásce k nepřátelům a dát jim kousek této země. Tím bychom propadli Božímu soudu.

Když mocností zuří...

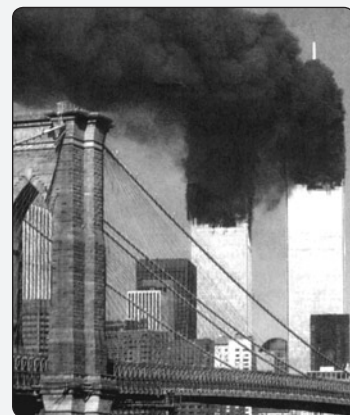
Že my, židé, ještě nejsme svatí a nejsme světlem národů (i to nám Bůh slíbil), víme sami velmi dobře. Nepotřebujeme žádné samozvané kazatele, kteří se pokoušejí obrátit nás k nějakému zbankrotovanému náboženství. Malý zástup věřících se modlí, stojí při nás jako kněží, přicházejí k Izraeli, konají různá díla lásky, dělají našeho Boha velkým a těší nás zaslíbeními, která dal naší zemi a našemu národu v dobách soužení, v čase porodních bolestí Mesiáše. Všechny mocnosti mohou zuřit, i odpadlé křesťanství a muslimové. Náš Bůh zůstává vždy nejmocnější. On nás zachrání. On přinese pravý mír.

Podle Komma 12/2002

OTŘESNÝ NÁLEZ

L'Osservatore Romano z 20. srpna 2002 přináší zprávu o nálezu instruktážních videokazet, které byly nalezeny v Afghanistanu.

„Je to živoucí ilustrace toho, co znamená terorismus. Je to podmínka pro všechny národy světa, s jakým typem lidí mají co do činění při boji proti terorismu.“ Tak komentoval Ari Fleischer nález 64 videokazet na půdě Afghanistanu. Podle Bílého domu obsahují kazety to, co jsme vlastně již věděli, a potvrzují nezbytnost předejit hrozbě Al Kaidy všem národům. Kazety demonstrují stupeň krutosti, k jakému dospěli teroristé v touze použít v masovém měřítku ničivé prostředky. Tento materiál byl natočen v průběhu nejméně deseti let a většina z kazet vznikla před 11. září, některé však jsou i mladšího data, protože obsahují televizní komentáře týkající se útoku na WTC. Další obsahují instrukce, jak manipulovat s výbušným materiálem, jak provádět únosy a zákeřné vraždy. Je zde mnoho testů lehkých i těžkých zbraní. Obrazový materiál ukazuje Bin Ladina, obklopeného členy speciální jednotky. Jiné materiály ukazují kruté experimenty, prováděné na zvířatech, aby se ověřila účinnost některých plynů. Experti hovoří, že se může jednat o kyanid, „sarin“ a jiné chemické preparáty. Především tyto materiály vyvolaly značný rozruch, protože podle některých odborníků potvrzují podezření z přípravy teroristických útoků chemickými prostředky. Takovými prostředky mohl být veden zmařený atentát na americké velvyslanectví v Římě.

Od křížových výprav k misiím mezi pohany

Získejte mi za učedníky všechny národy

Když sultán Alp Asrlan vyrazil na západ a v roce 1071 porazil ve východní Anatolii byzantské vojsko, bylo řecké křesťanství v Anatolii ohroženo a poutě do svatých míst Palestiny velmi ztíženy. Proto zvláštní poselství byzantského císaře Alexeje I. žádalo římského papeže Urbana II. v březnu 1095 o pomoc proti mohamedánům, kteří stáli v nebezpečné blízkosti od Konstantinopole. I když řecké křesťanství bylo od r. 1054 od Říma odloučeno, papež Urban II. vyhověl této žádosti. Vyzval v rámci koncilu v Clermontu 27. listopadu 1095 západní rytířstvo, aby osvobodilo Jeruzalém. Tato výzva vedla k lidovému mesiánskému hnutí, ve kterém se mísily ideologie spravedlivé obranné války s ideami putování do Jeruzaléma.

Brzy již táhly nekontrolované a často neřízené hordy mužů, žen a dětí, ale také rytíři směrem na východ, aby bojovali proti pohanům a tímto způsobem šířili evangelium. „Bůh to chce“ – to bylo heslo hnutí, jež si za symbol vzalo kříž.

Mnoho těchto tažení nedospělo ke svému cíli, mnohým nadšencům zabránili obyvatelé v průchodu, jiní pomřeli hladem nebo podlehlí epidemii. Nakonec dosáhla 1. křížová výprava úspěchu: po obsazení Niceje a po porážce sultána u Dorylaionu byla dobyta Antiochie a také Jeruzalém. V Palestině vznikly různé křížácké státy, které se však proti mohamedánům mohly v budoucnu jen ztěžko ubránit.

Když islámský vládce Imad al-Din Zengi zaútočil, dal papež Evžen III. kázáním sv. Bernarda z Clairvaux vyhlásit 2. křížovou výpravu. Francouzský král Ludvík VII. a německý král Konrád III., dojatí slovy sv. Ber-

narda, se rozhodli bránit zbrani křesťanskou víru.

Ne všichni křížáci měli na mysli pravé křesťanství. Tak došlo v křížáckém hnutí k různým výstřelkům. Německem táhly tlupy mordýřů, kteří vraždili židy a bořili synagogy. Králové a biskupové poskytovali židům útočiště na svých hradech. Sv. Bernard dokonce vystoupil proti mnichu Rudolfovi, který žádal vyvraždění všech židů, a zavřel ho do kláštera. Většina křížových výprav končila porážkou západních vojsk. Důvodem byly především egoistické zřetele některých vedoucích osobností a dlouhá vysilující cesta do Svaté země. V starostlivosti o svatá místa organizovali papežové výpravy, ale pak je přenechali králům nebo knížatům. Tak se 4. výprava dokonce stala tažením proti křesťanům. Když sultán Saladin dobyl 1187 Jeruzalém a další pokusy křížáků Frid-

Sultán přijal Františka vlídně a vedl s ním rozhovory o víře. Obdivoval světcovo nadšení...

richa Barbarossy a Jindřicha VI. žalostně ztroskotaly, dal papež Inocenc III. 1198 opět vyhlásit křížové tažení. Křížáci však nepřinesli pomoc obyvatelům Palestiny, ale i přes papežův zákaz dobyli pro Benátky města Zara a Cařihrad. Po dobytí Cařihradu zřídili zde křížáci a Benátčané latinské císařství a západní patriarchát. Prání dobyvatelů vstoupit na půdu starého Říma Východu se však nakonec nespěnilo. Byzantská říše sice ztratila své centrum, ale začala se znovu organizovat v provinciích. Nemohla se však ani po znovudobytí Cařihradu dostatečně bránit proti jiným nepřítelům. Navíc bylo tím zmařeno úsilí Inocence III. o sjednocení církve, protože lid Byzance měl v ortodoxii poslední záchrannou kotvu své identity. Proto papež zahrnul křížáky výčitkami za jejich chování v Cařihradu, kde se chovali opravdu nedůstojně.

Papež Inocenc III. usiloval v letech 1203-1204 o jednotu s arménskými křesťany a s maronity. Když katolikos, nejvyšší hlava arménské církve, slavnostně vyhlásil papeži posluš-

Když islámský vládce Imad al-Din Zengi zaútočil, dal papež Evžen III. kázáním sv. Bernarda z Clairvaux vyhlásit 2. křížovou výpravu. Francouzský král Ludvík VII. a německý král Konrád III., dojatí slovy sv. Bernarda, se rozhodli bránit zbrani křesťanskou víru...

nost, zhoršily se vztahy mezi Římem a Arménií, která vyčítala arménské hierarchii, že uzavřela jednotu jen z politických důvodů, a dokonce jí vyčítala schizma. I mezi maronity byly významné skupiny, které se stavěly proti jednotě s Římem. Nicméně maronitský patriarcha a klérus a významní představitelé laického stavu před legátem Petrem Capuanem slíbili za sebe i za své nástupce poslušnost papeži a složili vyznání víry. Papež Inocenc III. chtěl posílit církve nejen navenek, také chtěl různé katolické oblasti uchovat v pořádku a v bezpečnosti. Velké škody vlivem působily tři druhy herezí: blouznivé skupiny, které holdovaly fanatismu, snily o dokonalém zjevení a chtěly přivést církve k „apokalyptické jednoduhosti“ (apokalyptici, valdenští a bratříčci); racionalistické a panteistické skupiny (bratři a sestry svobodného ducha) a manichejské a judaistické sekty (kathaři).

Papež Inocenc III. se pokoušel ve Francii obrátit kathary misií cisterciáků a kázáním prvního přítele sv. Dominika. Když však byl 11. ledna 1208 v Saint-Gilles zavražděn papežský legát

Petr z Castelnouva, došla papeži trpělivost. Vyzval křesťanská knížata ke křížové výpravě proti heretikům, kteří „jsou horší než saraceni“. Pod velením Simona z Monfortu začala v červenci 1209 invaze na jih Francie. Kapitulovalo jedno sídlo heretiků za druhým. Aniž by se účastnil válečných akcí, poskytl Dominik a jeho druhové své cenné misionářské služby. Věrní svému poslání, otevřeli ústa jen k žehnání, srdce k modlitbě a ruce ke skutkům lásky. I když Dominik toužil po tom, umřít ve službách Krista a bližních, mučednické smrti nedosáhl.

4. křížovou výpravou nebylo křížácké nadšení Západu vyčerpáno. V chudobě a čistotě se chtěli zcela odevzdat Bohu, aby přinesli Krista všem národům. Tak se roku 1212 shromáždily dokonce děti, aby znovu dobyly v Jeruzalémě pro křesťanství svatý hrob. Svého vůdce našly v kolínském chlapci Mikulášovi, kterého velice uctívaly a věřily jeho zaslíbením. Chtěly ve své čistotě beze zbraní dosáhnout toho, co se mocným nepodařilo. Chtěly své poslání splnit bez peněz i bez organizace. Když se jich při jejich tažení zemí ptali, kam vlastně chtějí jít, odpovídá-

Aniž by se účastnil válečných akcí, poskytl Dominik a jeho druhové své cenné misionářské služby. Věrní svému poslání, otevřeli ústa jen k žehnání, srdce k modlitbě a ruce ke skutkům lásky.

Ne všichni křížáci měli na mysli pravé křesťanství... Většina křížových výprav končila porážkou západních vojsk. Důvodem byly především egoistické zřetele některých vedoucích osobností a dlouhá vysilující cesta do Svaté země...

ly: „K Bohu!“ Toto hnutí, které nikdy nedostalo požehnání církve a kterému mnozí klerici vycházeli vstříc, došlo až do Janova. Vytoužený zázrak, že Bůh je nechá suchou nohou přejít přes moře, se ovšem nedostavil. Místo toho byly některé děti prodány do otroctví a jiné se odebraly k papeži, který je zbavil jejich slibů. Mnohé zemřely cestou.

Již dětské tažení přivedlo mnoho lidí k myšlence, že nevěřící bude možno spíše obrátit, když se proti nim nepůjde se zbraní v ruce. Tato myšlenka byla vlastní mnoha misionářům, zvláště Františkovi z Assisi. I František se prohlásil za nového bojovníka Kristova. Chtěl se stát mučedníkem ve službách Krista proti muslimům. Boj se zbraní ovšem pro něho nepřipadal v úvahu. Proto chtěl dosáhnout šíření křesťanství duchovními zbraněmi.

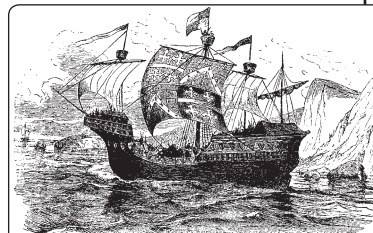
Již v roce 1212 byl František pevně rozhodnut jít do Sýrie a Akkonu, aby bez použití moci muslimy obrátil. Nepříznivý vítr ho přinutil přerušit plavbu v Dalmácii, odkud se vrátil do

Itálie. Při druhém pokusu v roce 1214 onemocněl ve Španělsku a nemohl se svými druhy dorazit do Maroka. Konečně na třetí pokus 1219 dorazil až k muslimům. S malou skupinou druhů se plavil do Egypta, kde byla v plném proudu 5. křížová výprava, kterou poslal Inocenc III. z 4. lateránského koncilu. František předpověděl křesťanským vojskům porážku, ke které skutečně došlo 29. srpna 1219. Uzavřeného klidu zbraní využil František k tomu, že se odebral do nepřátelského tábora. Když ho arabské hlídky nejdříve hrubě zbily, zavedly ho nakonec k sultánovi Melekovi el-Kamilovi, protože František ustavičně křičel: „Soldan, soldan!“ Sultán přijal Františka vřelě a vedl s ním rozhovory o víře. Obdivoval světčovo „nadšení“. Svatý Bonaventura dokonce hovoří o nabídce zkoušky ohněm, kterou měl František sultánovi udělat, aby demonstroval pravdivost křesťanství před bludem islámského učení. František proto žádal, aby spolu s muslimskými „duchovními“ mohl projít oh-

něm. Sultán však vyslovil pochybnost, že by jeho „duchovní“ byli ochotni kvůli víře procházet ohněm. Tu mu František nabídl, že projde ohněm sám, jestliže mu sultán slíbí, že přijme křesťanství, když projde ohněm bez porušení. Sultán jeho nabídku odmítl ze strachu před povstáním lidu. I přes svůj silně legendární nádech není tato historka o zkoušce ohněm zcela nevěrohodná, protože František udělal na sultána velký dojem. I když se sultán nedal obrátit, byl tímto setkáním, prostotou a laskavostí sv. Františka velice pohnut.

I různí papežové si vyměňovali se sultány dopisy. Kromě zvláštních záležitostí, jako výměna zajatců, uzavření mírových dohod, prosili papežové o přátelské přijetí misionářů. Některé listy prosily sultána, aby přestoupil ke křesťanství. V tomto smyslu psali listy Inocenc III., Řehoř IX. a Alexander IV., ale zcela bezvýsledně.

Islám zůstal hlavní překážkou pro úspěšnou misijní práci. Stále docházelo k tomu, že byli misionáři, především domi-

Válečná loď z doby křížáckých válek

nikáni a františkáni, fanaticky mohamedány popravování, prodávání do zajetí nebo bičování. A přesto se našli „Kristovi dobrodruhové“, kteří uprostřed osamocení, ustavičného boje s fanatickými příslušníky islámu, uprostřed epidemií, hladu a jiných protivenství se pokoušeli zakládat křesťanské obce, protože věděli, že jen víra v Ježíše Krista může lidem zajistit věčnou spásu.

Z „Vobiscum“ přeložil -lš-

V kříži je spása

Je ještě v naší společnosti správně chápáno znamení kříže? Mnozí jej nosí zlatý nebo pozlacený na krku na řetízků, ale nepřikládají mu hlubší význam. V některých bytech visí podle staré tradice na stěně kříž. Ale nikdo na něj nedbá a nijak nepoznamenává lidi, kteří se v jeho blízkosti zdržují. I mnoho křížů u cest zůstalo v krajině, ale většinou jsou přehlíženy. Vzpomínám si na své dětství, když mě strýc pozval k projížďce autem krajinou, jak před každým křížem sňal klobouk a pokřivoval se. To na mě velice zapůsobilo.

Bohužel mnoho katolíků při vstupu do kostela dělá před hruď nějaké pohyby, ze kterých by někdo těžko rozeznal, že se má jednat o znamení kříže.

Prožil jsem letošní Velký pátek opět v jednom klášteře v Bavorsku. Zde se ještě v katolických kruzích hovoří o „procesu s křížem“. Jeden učitel si stěžoval u soudu, že na něho nepůsobí dobře, když má vyučovat žáky a na zdi je přitom pověšený kříž. Soud jeho stížnosti vyhověl.

Mnichovský kardinál Wetter řekl ve své novoroční řeči: „Rozsudek o kříži nás staví před novou výzvu. Stěžovatel, učitel, si myslí, že nemůže vyučovat děti, když za jeho zády na zdi ve třídě visí kříž. Soud se zcela ztotožnil s jeho scestnou interpretací, že kříž je znamením antisemitismu a holokaustu, a je to tedy obtížení svědomí. Z toho tedy vyvozuje požadavek, že kříž musí být odstraněn z pohledu dětí, které tento učitel vyučuje.“

Chtěl bych v jeho chování najít pozitivní aspekt. On se alespoň při pohledu na kříž zamyslel, hledá důvody o jeho působení a vyvozuje z toho pro svůj život důsledně závěry a požadavky. Nicméně pro učitele je ostudné, že nedokáže respektovat dvoutisícileté dějiny kříže v křesťanství a s ním spojenou tradici a nauku víry, což by právě jako učitel měl udělat. Místo toho dospěl k nelogickému a pro křesťany nepřijatelnému závěru.

Prof. Dr. Albert Keller TJ napsal: „Jde konkrétně o otázku, jak působí kříže nebo obrazy Ukřižovaného v naší společnosti. Soudní výroky na dotčené stížnosti ovšem dokládají, že přece jen působí.“

Skrze kříž se obrazně hlásá ústřední poselství křesťanství. Obraz kříže ovšem v době, která zdaleka nerozumí obrazům, znamením a symbolům, vyžaduje vysvětlení správného významu: „Klaníme se ti, Pane Ježíši, a děkujeme ti, neboť svým křížem jsi vykoupil svět.“

Jak mnoho věřících lidí i v naší době, kteří v nouzi a ve starostech, když je navštíví těžká nemoc nebo strádají těžký-

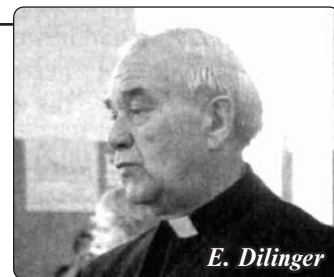
mi rodinnými osudy, se dívají s důvěrou na kříž s utrápeným tělem Kristovým a nachází tam útěchu, příslib a ulehčení. Při pohledu na kříž prožíváme, jak někdo, kdo činil dobro, uzdravoval nemocné a křísil mrtvé,

uváděl hříšníky na správnou cestu, sám je pohrdán, ponižován, zbičován a nakonec odsouzen jako zločinec a zabit na kříži. Když se dnes někdo dívá na filmově zpracované zločiny, představované v televizi, klade si otázku: „Kde byl Bůh v této odsouzeníhodné situaci?“ Pak nám právě Kristův kříž ukazuje zřetelně, čeho jsou schopni lidé všech dob, když zapomenou na Boha.

Chtěl by tento stěžující si učitel mít ve své třídě pověšený obraz, který zobrazuje palestinského otce, jak drží ve své náručí svého malého synka, krčí se zděšený v rohu domu a chrání před přívalem střel? Nebo chce mít obraz učitele, kterého zastřelil jeho žák v Erfurtu? Nebo hořící věže v New Yorku? Nebo zastřelené obecní politiky na radnici v Nanterre, předměstí Paříže?

Je tu jiné řešení pro tohoto učitele: vykouzlit před svými žáky svět, kde se nic takového neděje. Ale pak je třeba se ptát, zda je to moudrá pedagogická metoda.

Nikoliv. Kříž nám otvírá oči do propasti lidské duše. Co dřímá v člověku, který se nechce dát vykoupit, když odmítá Boha, když k němu nenachází přístup osvobozující poselství o Boží a lidské lásce. Na Golgotě popravilo lidstvo Božího Syna. To zůstává znamením pro všechny časy. To je soud nad světem (srov. Jan 12,31). I když se svět tak vypíná a nadmává se svou dovedností a pokrokem, svým blahobytem a potěšením, na Golgotě ukázal jednou provždy svou pravou tvář. Stavěli jsme kříže na berlínské zdi v místech, kde byli utečenci zastřeleni. Celá pole křížů stojí na vojenských hřbitovech v evropských zemích a připomínají vojáky zabitě v nesmyslné válce. Dnes stavíme kříže i za děti neprávem zabitě v mateřském lů-

E. Dilinger

ně. Nejsou to připomínky pro bdělé současníky? Neburcuji nás tyto kříže?

Je to vůbec myslitelné, jak tvrdí tento učitel, pokládat kříž za znamení nepřátelství vůči Židům a symbol antisemitismu? Přichází tady ke slovu falšování dějin? To pak už vůbec nepřislouží učitel a vychovateli dětí. Je historicky nesporně doloženo, že zde byl obžalován Žid z Davidova královského rodu, bytem v Nazaretě, který kázal a chodil od Jeruzaléma po Judeji a Galileji a byl obžalován u římského místodržícího svými vlastními soukmenovci. Nejvyšší kněz Kaifáš prohlásil již dávno předtím: „Je lepší, aby zemřel jeden člověk za národ“ (Jan 18,14). Tento velekněz vyslyšel Ježíše a ptal se ho na jeho učení. Ježíš odpověděl: „Já jsem mluvil k světu veřejně; já jsem vždy učil v synagoze a v chrámě, kde se všichni Židé scházejí“ (Jan 18,20). Nato ho služebník nejvyššího kněze brutálně uhořel do tváře. Tedy během výslechu před duchovním židovským soudem! Pak je Ježíš odveden do římského pretoria. Římský místodržící Pontský Pilát nenachází na něm po právní stránce žádnou vinu a pošle ho ke králi Herodovi, který vládne v Galileji. Ten má pro něho jen pohrdání a odpor a pošle ho pryč v potupném plášti (Lk 23,6-12).

Velerada (synedrium) a nejvyšší velekněz mohou vynést jen náboženský rozsudek, jak tomu bylo v „Božím státě“. Za to, že Ježíš označil sám sebe za Božího Syna, byl odsouzen k smrti. Ale tento náboženský rozsudek nebyl pro římskou okupační moc závazný. Proto svou žalobu překvalifikovali na „politickou“. „Jestliže ho propustíš, nejsi přítel císařů; neboť každý, kdo se činí králem, protiví se císaři.“ Pilát nebyl ochoten přivo-

dit si kvůli přihlouplým židovským náboženským pravidlům v Římě těžkosti a vyhověl jejich požadavkům, nikoliv bez ironie: „Mám ukřižovat vašeho krále?“ Nyní se projevila prolhanost židovské náboženské vrchnosti, která stále pomýšlela na protirímské povstání, a přece pokrytecky volá: „Nemáme krále, jen císaře!“ (Jan 19,12-15)

To jsou nesporná fakta a každý historik se musí ptát, v čem tu spočívá nepřátelství vůči Židům. Nebo se snad máme od nynějšku učit: Žid Ježíš byl Římány utopen v Kartágu!?

Dejme nakonec opět slovo mnichovskému kardinálovi: „Nesmí dojít k tomu, aby kříž, na kterém umřel Kristus a který je znamením křesťanské víry, byl krok za krokem vytlačován z naší společnosti, tupen a všemožně zcela vyhlazen... Všichni víte, že kříž není znamením zločinu nebo rasové nenávisti, nýbrž znakem moci Boží lásky, znamením naděje, útěchou a silou.“

Rozjímejte tedy v protikladu k tomu, o čem jsme dosud hovořili, o textech Písma svatého k našemu spásnému užítku:

Kristus svou smrt učedníkům předpověděl. Byla plánována Bohem jako výkupná oběť. *Hle, jde me vzhůru do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům. Odsoudí ho k smrti a vydají pohanům, aby se mu posmívali, zbičovali a ukřižovali ho* (Mt 20,18-19). A opět poukázal na svou blízkou smrt, když opouštěl chrám po velkém kázání a řeči v podobenstvích: *Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován* (Mt 26,2b).

Smysl kříže vyjadřuje působivě Pavel: *Poslal mě hlásat evangelium, a to ne nějakou slovní moudrostí, aby Kristův kříž nebyl zbaven působivostí. Neboť ti, kteří jdou k záhubě, považují nauku o kříži za hloupost* (1 Kor 1, 17-18).

Pro nás věřící je následování kříže následováním Krista. *Kdo nebere na sebe svůj kříž a nenásleduje mě, není mě hoden* (Mt 10,38).

Tim je míněno, že pro náš praktický život znamená přetváření sebe podle obrazu Kristova kříže. Jak mnoho svatých i v docela nedaleké minulosti neslo své utrpení, nemoci, ano i mučednictví jako **spoluoběť** za obrácení jim blízkých lidí, kteří na Boha zapoměli. A jaké hrdiny můžeme obdivovat v naší církvi! Náš současný papež nezná únavy v úsilí představovat tyto vzory pro naši dobu a pro naši mládež.

S Kristem jsem ukřižován a žiji již nikoliv já, ale Kristus žije ve mně (Gal 2,19-20). *Ti, kteří náležejí Ježíši Kristu, ukřižovali svoje tělo i s jeho vášněmi a žádostmi* (Gal 5,24).

Při meditatívni četbě těchto biblických textů můžeme dospět k hlubšímu pochopení tajemství kříže, ke skutečně křesťanskému způsobu života, který je založen na zcela jiných základech než na dnes často propagovaných požadavcích, počítajících s vlivem, přizpůsobováním se a mocí (požadavky na „otevřenost světu“, demokratizaci, svěcení žen a podobné snahy, kterou jdou zcela mimo poselství spásy)...

„Pro náš život potřebujeme úkoly, které si nemůžeme určovat sami. Naše horečné tempo nám ovšem nedopřává času, abychom se svobodně podívali na tyto úkoly.“ „Kdo odstraní z obrazu člověka Boha, ničí tento obraz. Praobraz mizí, odraz se zamlžuje a stává nerozpoznatelným.“

„Jen modlitba může zachránit lidstvo od úpadku hodnot, od útoků na lidský život, od neduhů, které my lidé působíme sami sobě.“ Při každém zastavení křížové cesty se modlíme: „Klaníme se ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme ti, neboť svým svatým křížem jsi vykoupil svět“.

*Z Der Fels 8-9/2002
přeložil -ls-*

Poznámka:

Citáty kardinála Wettera jsou z PUR Magazin 3. 3. 2002.

Jména Panny Marie

Nový Římský misál vrací opět na své místo v celé církvi svátek Jména Panny Marie. Tento svátek je dnem radosti a díky za plnost milostí, kterými trojjediný Bůh obdařil Marii. „Boží posel“ ji nazývá *Milostiplná*. Nazývá ji tak, jako by to bylo její pravé jméno. Oslovuje ji nikoliv jménem, které má mezi lidmi, ale novým jménem: *Milostiplná*.

Protože byla zvolena za Matku Syna věčného Otce a Nevěstu Ducha Svatého, přijala Maria také milost stát se dárkyní milostí pro všechny lidi. Jan Pavel II. píše ve své mariánské encyklice:

„V duši této síónské Dcery se svým způsobem zjevila plnost ‚slavné milosti‘, kterou nám Bůh daroval ve svém milovaném Synu.“

V litanii loretánské nazýváme Marii „Matkou božské milosti“. Milostí křtu, která z nás činí Boží děti, máme účast na milosti, skrze kterou je Maria Dcerou Otce, Matkou Syna a Nevěstou Ducha Svatého. Naše radost z plnosti Mariiných milostí je současně radostí ze spoluomilostnění.

Při reformě kalendáře byl svátek Jména Panny Marie zrušen s odůvodněním, že je to „neužitečné opakování Mariina narození“. K tomu poznamenal Teodor Schnitzler: „Po celá staletí jsme se radovali z řady po sobě jdoucích svátků v létě: Předehrou byla Panna Maria Sněžná, slavnost Nanebevzetí Panny Marie, oktáv Panny Marie Královny, Panny Marie Bolestné a Panny Marie De Mercede“ (Slavnost vykupování zajatců, dříve 24. 9.). A autor dodává: „Ještě bychom měli pronést chválu na obyčej slavit svátek Jména Panny Marie, který se pomalu vytrácí.“

Svátek Jména Panny Marie přetrval v německé oblasti a nyní se opět vrací. Je to také ocenění všech, které nesou

toto jméno, dívek, žen i rehoľnic. Tento svátek je liturgickou oslavou důstojnosti celého ženského světa.

Svátek Jména Panny Marie má také svůj význam v dějinách spásy: 12. září stáli Turci před branami Vídně. Celá střední Evropa byla krajně ohrožena islámskou záplavou. Jako poděkování za záchranu Evropy zavedl Inocenc XI. svátek Jména Panny Marie v celé západní církvi.

Izraelský národ prožil ve svých dějinách spásné Boží činy, které ho zachránily před záhubou. Udržoval pak připomínku na tyto události jako děkovné svátky. Není pro nás povinností děkovat za udržení křesťanské víry a plnosti zjevení trojjediného Boha? Kdo sleduje postupnou islamizaci Evropy i světa, musí přijít k závěru, že se stává nezbytností a úkolem doby vyrovnat se s islámem. Při vší úctě k náboženskému obsahu jiných náboženství zůstává nám povinnost bojovat za jedinečnost a úplnost křesťanské víry, kterou musíme hlásat všem lidem.

-sks- 36/2001

Archimedův bod společnosti

K berlínskému kongresu o demografii, vzdělání a hospodářství

Vzdělání je dnes velkým tématem politické diskuse. Na vrcholném setkání k otázkám vzdělávání se sešli v Berlíně vědci, politikové a podnikatelé pod patronací hlav německé a francouzské oblasti, prezidentů Jacquese Chiraca a Johanne Raua, aby zde jednali nejen o výměně poznatků, ale také o celkovém smyslu lidského vzdělávání. Podnět k tomu dala studie PISA.

V Berlíně se sešlo 200 účastníků z deseti zemí. Hovořilo se o tom, že je to především rodina, která je místem, kde se vytváří „lidský kapitál“, který potřebuje jak hospodářství, tak společnost. První k produkci, druhá k životu. Méně lidí znamená také méně šancí pro rozvoj použitelného lidského kapitálu, a když pak ještě se ty děti, které tu jsou, nenaučí řešit problémy všedního dne a nezískají ani schopnosti, jak využít to, co se naučily, pak se lidský kapitál stane nedostatkovým zbožím. Americký nositel Nobelovy ceny Garry Becker, který zavedl do národohospodářství pojem „lidský kapitál“, horoval pro to, aby se výchovná práce zhodnotila pomocí příjmu z výchovy. Z úst světově známého liberálního ekonomy to zní jako malá senzace. Becker vidí základ pro tento požadavek v poptávce hospodářství nejen po dobře vzdělaných lidech, ale také po spolupracovnících schopných

týmové práce, schopných dále se učit, po lidech flexibilních, samostatně myslících a ochotných pomáhat. Takové kvality získává člověk především v rodině, a proto „školy nemohou nahradit rodinu“.

Jedno místo v zařízení pro dítě stojí dnes stát více než podpora rodiny při jeho výchově. Málokde existuje tak velký rozpor mezi hodnotou práce a jejím hospodářským ohodnocením, jako je tomu u práce matky. Kde se práce v rodině a výchově cení tak nízko, tam platí to, co jistý národní ekonom vyslovil již před 150 lety: Kdo chová vepře, je produktivní, kdo chová lidi, je neproduktivní člen společnosti.

Faktor rodiny – opravdové podnikání, jak řekl francouzský profesor Jean Didier Lecaillon z Paříže, byl od dob Adama Smitha vyloučen z hospodářské vědy. Dnes je potřebná tak velká změna myšlení, jako když se má otočit tanker proti proudu řeky. Ale je to nutné, míní Becker a ostatní experti. Vzdělání a výchova jsou ty nejefektivnější kapitálové investice. Zde se rozhoduje o budoucích schopnostech a možnostech země. Náklady na dítě ve společném zařízení činí denně 75 eur. To je ročně 30 000 eur. To žádná rodina za péči a výchovu dítěte nevydává. Kdo investuje do rodiny, šetří značné sumy, které může investovat do jiných projektů.

To je výrok předsedy saské vlády Georga Milbradta.

V tomto smyslu hovořili také jiní vědci a hovořili též o jiné příčině úbytku lidského kapitálu: o demografické recesi. V Sasku se odhaduje pokles počtu maturantů z 22 000 v roce 1999 do roku 2010 na pouhou polovinu. Už nyní bylo nutno zavřít řadu škol. Učitelé učí na částečný úvazek.

Projevuje se také „vlna krátkozrakosti“. Výchova v rodině je běh na dlouhé tratě, zatímco bilance průmyslu myslí v ročních etapách a politikové v periodách volebních období. Když tedy člověk nestojí v centru, přicházejí ke slovu ti, kteří myslí v krátkých obdobích, a to vede ke kulturnímu ochuzování. Bez dobré výchovy děti nedochází k předávání hodnot a tradic. Je to něco podobného, jako bychom knihovnu se statisíci svazky zredukovali na desetitisícový soubor knih o hospodářství. S tím se sice dá na čas žít, ale kulturní bohatství je to tam. A s úbytkem lidského kapitálu upadá i růst hospodářství. Jeho růst totiž závisí na počtu a kvalitě lidí.

Na kongresu vystoupil jako reprezentant Vatikánu kardinál Lopez Alfonzo Trujillo, který přednesl papežův pozdrav. Zdůraznil, jak velký význam má právě rodina pro „vnitřní pevnost“ společnosti. „Zkušenost ukazuje, že civilizovanost a pevnost národu závisí především od lidské kvality rodin.“ Církev je přesvědčena, že budoucnost lidstva je v rodinách. Papež zdůrazňuje potřebu nového hodnotového postavení rodiny, a to vzhledem k povážlivému demografickému vývoji v Evropě, který bude mít velký dopad na hospodářství.

Hospodářství potřebuje tedy najít nový vztah k rodině. Člověk se musí opět stát středem hospodářského i společenského dění, lépe řečeno musí být do tohoto středu postaven.

Že je to možné, ukázal Michel Edouard Leclerc, prezident

francouzského řetězce maloobchodníků (85 000 spolupracovníků, obrát 25 miliard eur). Podnikatelská skupina se nyní rozšířila do Itálie, Polska, Slovinska a jiných evropských zemí, které akceptují skutečnost, že v neděli není prodejní doba, protože neděle náleží rodině. I zaměstnanci mají rodiny a jejich stabilita je důležitá jak pro podniky, tak pro společnost. Rodinu již není možno dále instrumentalizovat. Leclercův podnik je platformou pro pozorování hospodářského chování. Ale toto chování je možno ovlivňovat nabídkou. Tak bylo rozhodnuto, že se nebudou prodávat žádné zbraně a odmítá se agresivní sexualizovaná reklama. Naopak nabízí se útulné herny pro děti, aby rodiče, když chtějí, mohli v klidu nakupovat. Podnikatel investuje do sociálního prostředí, podporuje sportovní spolky a kluby pro volný čas. Má tak podíl na produkci lidského kapitálu. Jde o to, vytvořit partnerství mezi obchodem a konzumentem, mezi rodinou a podnikatelem. Tak se člověk opět vrací do středu. Společnost je připravena pro budoucnost, jestliže má přiměřený obraz budoucnosti.

Takovéto partnerství mezi hospodářstvím a rodinou podpořil také biskup Josef Homayer. Děti je možno přivést na svět, nikoliv však umístit do vakua. V jádru koncepce budoucnosti, v jádru kulturní dynamiky stojí člověk.

Šikmá plocha, na kterou se dostává hospodářství a demografie v důsledku politiky nepřející rodině, protože myslí jen „v přítomnosti“, se bez zásadního obrátu nezlepší.

Budoucnost je myslitelná jen společně s rodinou. Při tom křesťanství nezná rezignaci. Zatímco pro nevěřící znamená apokalypsa katastrofu, pro křesťana představuje happy-end. Svět se může zhroutit, nikoliv však duše.

Der Fels 7/2002
(kráceno)
překlad -lš-

LITURGICKÁ ČTENÍ - pokračování ze str. 3

a prosil ho: ‚Měj se mnou strpení a zaplatím ti to.‘ On však nechtěl, ale šel a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí. Když jeho druhové ve službě viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a pověděli to všechno svému pánovi. Tu si ho pán zavolaal a řekl mu: ‚Služebníku ničemný! Celý dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě prosil. Neměl ses tedy i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?‘ A jeho pán se rozhněval a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh. Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte.“

Pane, tvoje plány nám zůstávají skryty

Jak dlouho se budeš skrývat?

V žalmu 89 je vyjádřena bolestná nouze, která zatěžuje náš vztah k Bohu a představuje pro nás zkoušku víry: *Jak dlouho ještě, Hospodine? Skryl ses natrvalo? V 6. žalmu si žalmista trpce stěžuje: Vyčerpán jsem nárkem, každou noc smáčím podušku pláčem, skráním slzami své lože. Pane, jak dlouho ještě?*

Žalm 22 obsahuje slova, která pronesl Ježíš v té nejvyšší nouzi na kříži: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* A dále pak žalm pokračuje: *Já však jsem červ a ne člověk, na pohanu lidem, na potupu chátře. Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí, šklebí rty, pokývují hlavou: „Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí, ať ho zachrání, má-li ho rád“.*

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

- to je poselství, které k nám zaznívá z každé kritické situace.

Když se ovšem staneme svědky nápadného a do očí bijícího zla, nemůžeme se neptát po jeho příčině. Odpověď nebude vždy snadno po ruce, protože skutečná příčina může být složitým souhrnem mnoha podpříčin, které mohou být navíc místně i časově hodně od sebe vzdáleny. Ve světle Boží spravedlnosti poznáme jednu spleť všech nitek, i těch, které jsme sprádali, ať záměrně či nevědomky, i my sami. To by nás mělo přivádět k vědomí největší odpovědnosti za každou naši myšlenku, čin, postoj.

Budeme jednou zděšeni, až poznáme, jakou roli v tom všem hraje naše polovičaté a zsvětštělé křesťanství. Jedno je jisté: nic z toho, co nás děsí, nemůžeme klást za vinu Bohu. Naopak je to On, kdo i naše do nebe volající zlé činy vždy využije k dosažení svého cíle, a tím je jeho

Na druhé straně je pro věřícího člověka stejně těžkou zkouškou, když má pochopit a přijmout, že bezbožným se zdánlivě daří tak dobře: ... *svévolně a pokojně si žijí, jejich tělo kypí, nevědí, co je to plahočení... Lid se za nimi hrne lokat vodu plným douškem. Říkávají: Copak se to Bůh doví (Ž 73)?*

Z temnoty ke světlu

Tam, kde naše myšlení a cítení je zcela přetíženo, protože nechápeme Boží plány, vnáší nám víra do temnot jasně světlo. Dobře to vyjadřuje sv. Petr ve svém prvním listě: *Je to zásluha, jestliže někdo snáší špatné zacházení a trpí nezaslouženě s vědomím, že to od něho Bůh žádá. Když děláte dobře, a přesto musíte trpět, je to milé Bohu. K to-*

sláva a dobro všech tvorů. On, který dobře učinil všechny věci a nezavinil ani to nejmenší, poslal mezi nás svého Syna, aby vzal na sebe všechny naše viny. A o jeho Synu bylo řečeno, že je poslán ku pádu a ku povstání mnohých a na znamení, kterému bude odpíráno: židům na pohoršení, pohanům na posměch. A přece není spásy v jiném jménu, než ve jménu Ježíše Krista. Kdybychom si stokrát odhlasovali, že to pro židy a mohamedány neplatí, nic se na tom ve skutečnosti nezmění. Tento svět nedojde míru jinak než ve jménu Ježíše Krista, jednorozeného Božího Syna. Jak jinak by vypadal tento svět, kdyby podle toho vždy žili důsledně všichni křesťané. Nikdo nám neuvěří to, čemu my sami do důsledků nevěříme. Je čas být uprostřed světa výmluvnými svědky našeho Spasitele, neboť nevíme dne ani hodiny.

-red-

mu jste byli přece povoláni. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste kráčeli v jeho šlépějích. On nezhrěšil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného. Když mu spílali, on jim to spílání neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste byli uzdraveni. Byli jste jako bludné ovce, a nyní jste se vrátili k pastýři a strážci svých duší (2,19-25).

Boží řízení nebo dopuštění?

Při mnoha událostech, které jako by se v našem životě odehrávaly náhodou, můžeme rozpoznat Boží láskyplné řízení. Nemám to snad pokládat za obdivuhodné Boží řízení, že jsem vyrostl v kruhu láskyplných rodičů a sourozenců, že jsem potkal mnoho dobrých lidí, kteří mi dali četné dobré podněty? Myslím i na to, že jsem se mohl stát knězem přes všechny moje ubohosti a slabosti a Pán mě učinil nástrojem své milosti mezi lidmi. Bůh ví dobře, jaké plány má s námi.

Ve Skutcích apoštolů čteme, že učedník Ananiáš měl výhrady vůči obrácenému Šavlovi. Ale Ježíš řekl Ananiášovi: *„Jen jdi. Neboť on je nástroj, který jsem si vyvolil, aby o mně donesl zvěst pohanům, králům i Izraelitům. Já mu ovšem ukážu, jak mnoho musí pro mne vytrpět“ (Sk 9,15).*

Boží tajemství a dopuštění zlého

Při zločinech a do nebe volajících hříších nemůžeme říkat, že to Bůh zařídil. Bůh hříchy nenávidí. Proč Bůh připouští tolik bezpráví? To je otázka, která nás trápí v hloubi srdce. Jak to, že Bůh dopouští, že *lži-apoštolové a podvodníci se vydávají za apoštoly Kristovy?* Jak to, že Duch Svatý nezabrání rozkolům ve víře? Je islám Boží řízení, nebo dopuštění?

Všichni, kdo měli a mají v Božím plánu spásy nezastupitelné místo, procházejí velkým ohněm bolesti, utrpení a zkoušek. Ale právě tyto dramatické okamžiky tvoří vrchol v jejich poslání. V čele zástupu těchto Božích mužů a žen kráčí Ježíš, nesoucí kříž a v jeho nejtěsnější blízkosti stojí Maria, již prorok Simeon předpověděl, že její duši pronikne meč bolesti. Čím blíže kdo v lásce stojí Ježíši, tím blíže stojí jeho kříži, dotýká se jej a objímá, tím hlouběji však také rozumí jeho smyslu a tajemství.

Ve Starém zákoně skrze knihu Job dal Hospodin Izraelitům nahlédnout do svých tajuplných plánů. Strašné katastrofy a návštěvy Bůh připouští, aby nám ukázal, co zmůže víra. Kniha Job vede ke šťastnému konci: *A Bůh požehnal Jobovi více než dříve a obdržel 140 000 ovcí, 600 velbloudů, 1 000 spřežení skotu a 1 000 oslic. Obdržel také sedm synů a tři dcery (Job 42,12).*

K naplnění našeho očekávání dojde na onom světě. Svatý Pavel píše svému žákovi Titovi o *očekávání blažené naděje na příchod našeho velkého Boha a Spasitele Ježíše Krista (2,13).* A Petr rovněž tak píše ve svém druhém listě: *Všechno vezme za své. Jak vám proto musí ležet na srdci, abyste žili svatě a zbožně, a tak očekávali a urychlovali příchod toho dne, kdy se nebesa stráví v ohni a živly rozplynou v záru. Ale my čekáme, jak on to slíbil, nová nebesa a novou zemi, kde bude mít svůj domov spravedlnost (2 Petr 3,11-13).*

Tobě buď chvála, trojjediný Bože, na věčné věky. Amen.

Skutečná tvář otce Pia (37)

P. Leo, který byl v letech 1903–1908 v semináři Piovým spolužákem, nám vypravuje toto:

„Padre Pio při modlitbě vždy plakal. Plakal tiše a tak silně, že zanechával stopy na podlaze chóru. My mladí jsme si z něho tropili žerty. Tehdy si rozprostřel na zemi velký kapesník a na ten si klekl. Po skončení modlitby ho zase zvedl. Byl tak promáčený, že ho bylo možno ždímat!“

Tento dar slzí, za který se Církev modlí ve zvláštních modlitbách, apoštolu ze San Giovanni Rotondo nikdy nechyběl.

Viděli jsem ho, jak vzlykal u oltáře. Velké slzy mu stékaly po tváři, padaly na oltářní plátno i na paramenta. Ve zpovědnici drží stále v ruce kostkovaný kapesník, který neslouží pouze k otírání potu v horkých letních dnech.

Viděli jsme, jak těžce oddychoval v nervovém napětí, jak byl u konce svých sil vůči blátu, které ho zaplavovalo. Stál na pokraji mdloby, skládal ruce a opakoval:

„Basta per oggi! Pro dnešek stačí!“

Po zvláště obtížných zpovědích byly jeho vzdechy u oltáře ještě drásavější a slzy stékaly ještě hojněji.

Velcí hříšníci se přesvědčili, že je i v nejkřutější zimě přijímal „s potem na čele“.

Nad kým a nad čím pláče Padre Pio?

Jeden světec řekl, že kdybychom mohli vidět hřích v celé jeho ohavnosti, hnus by nás zabil. My nešťastní jsem si zvykli na ten pohled, sprátelili jsem se s blátem, už se nám nehnuší.

Ale jsou mezi námi lidé, kteří se s tím nesmiřují a nepaktují se zlem. K těm patří i Padre Pio. A to je důvod jeho slz.

Pláče nad hříšníkem, který dává přednost hříchu před svou drahocennou duší. Pláče nad Boží Krví, která byla za to-

lik nešťastníků prolita nadarmo. Pláče nad znesvěceným stvořením a nad zmařenou milostí. Pláče tak, jak plakal Kristus.

Padre Pio s Bohem nehandluje. Za duše je třeba platit, to ví velice dobře. Je ochoten zaplatit za ně každou cenu v každé chvíli dne i noci. Činí tak s dobrosrdečným úsměvem v plné duchovní zralosti, na tom stupni svatého sebeovládání, jaký dává dosažená dokonalá rovnováha. Padre Pio by nás snadno mohl uvést do omylu, ale nedejme se oklamat: je to tentýž člověk, který před časem žádal, aby ho operovali bez umrtvení.

* * *

Připomeňme si krátce tuto záležitost. Bylo to v roce 1925 a jednalo se o nepříjemnou zlomeninu se srůsty. Dr. Festa, který nám tento příběh vyprávěl, navrhl otci Piovi, aby se před operací aspoň posílil pořádnou skleničkou „benediktinského“.

P. Pio namočil rty v pohárku, zamyslel se a řekl s úsměvem: „Kapucíni a benediktini by se neměli spolu rvát.“

Operace trvala déle, než se předpokládalo. Padre Pio se díval na kříž. Husté slzy mu tekly po tvářích.

V jednom okamžiku se už nedokázal ovládnout a řekl lékařům: „Per carità, pospěšte si, já už to nevydržím!“

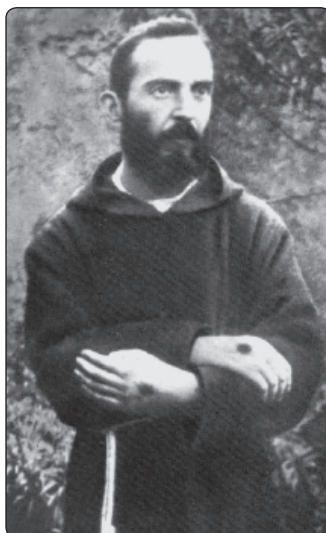
EGYPT

Vztahy křesťanů a muslimů v Egyptě jsou relativně dobré, sdělil Kyrilos William, biskup kopticko-katolické církve. Velmi k tomu přispěla papežova návštěva v roce 2000. Rozhovory mezi vatikánskou delegací a zástupci islámu jsou častější. Důležitou roli při tom sehrává z islámské strany Mohamed Saet, ředitel mešity Al-Azhar, který se snaží působit pozitivně na radikální muslimy. Egyptští katolíci mají otevřené srdce pro jiná náboženství. To muslimové uznávají a respektují.

ŘEHOLNÍ SESTRA V INDII VE VĚZENÍ

Sestra Bridhi Ekka byla odsouzena k šestiměsíčnímu vězení, protože v roce 1988 obrátila skupinu hindů ke křesťanství. Podle místních zákonů je přestup z jednoho náboženství do jiného možný jen se souhlasem místní správy. Všechny pokusy dosáhnout osvobození 58leté sestry skončily zatím nezdarem.

Kath-net

Ale rychle se sebral a podíval se znovu na kříž:

„Odpusť mi, můj Bože,“ řekl pokorně, „ještě nikdy jsem ti neobětoval nic cennějšího a teď si bezdůvodně stěžuji, když mi konečně dovoluješ přinést tak ubohou oběť! Čím je ona ve srovnání s tím, co Ty jsi vytrpěl na kříži! Můj Bože, odpusť mi!“

Operace trvala asi dvě hodiny.

Když lékaři odešli, Padre Pio pokynul jednomu přítomnému řeholníkovi. Bratříček se sklonil nad nemocným:

„Myslíš,“ zašeptal otec sotva slyšitelně, „že Pán přijal oběť složenou za X?“

Zázraky jsou pro druhé. Pro něho – kříž. Když mu jednou řekli, že se musí modlit, aby Pán od něho odvrátil těžké trápení, Padre Pio odpověděl:

„Za nic na světě!“

Obyvatelé San Giovanni Rotondo si dobře pamatují na smrt jeho matky v lednu 1930, ani ne dva měsíce po zázračném uzdravení nevěře Ricciardiho.

Štařenku ošetřovala Miss Py-le, která pečovala také s dojemnou oddaností o otce Pia až do jeho smrti v roce 1968.

Donna Giuseppa za nic na světě nechtěla vyměnit svůj selvský šat za teplý plášť, který jí z celého srdce věnovala Miss Mary. Nachladila se během půlnoční mše, kterou sloužil její syn. Dostala zápal plic a brzy byl její stav beznadějný. Padre Pio ji navštívil, připravil ji na poslední cestu a zahrnul ji nejněžnější péčí. Když jí podával nápoj nebo lék, bylo vidět, jak mu po prstech stéká krev.

Jeden lékař se ho zeptal:

„Nechcete se pomodlit za uzdravení své matky?“

Padre chvíli mlčel s očima pozdviženýma k nebi a pak vlídně řekl:

„Ať se děje vůle Boží!“

Když matku pak Bůh povolal k sobě, jeho bolest byla nesmírná. Plakal jako dítě, a ustavičně volal: „Maminko moje, maminko moje!“ Někteří se nad tou slabostí pohoršovali. Jak mohl tento člověk, který už deset let trpí skutečná muka těla i duše, tak ukazovat svoji bolest? Starosta San Giovanni Rotondo Franco Molcaldi mu pověděl:

„Jak to, otče, copak jste nás nepoučoval, že bolest musí být jedině projevem lásky a že ji musíme obětovat Bohu? Jak to, že pláčete tak srdceryvně?“

Tehdy Padre náhle zvažněl a řekl: „To jsou slzy lásky, jediné lásky.“

Bdělí obyvatelé Monte Gar-gano nezapomněli, že sotva před několika týdny tentýž Padre Pio získal uzdravení a obrácení nevěřícího lékaře. Pohřeb skromné vesničanky se stal tehdy apoteózou, diktovanou „plebiscitem srdcí“.

(Pokračování příště)

ZAMYŠLENÍ NAD LITURGICKÝMI TEXTY -

pokračování ze str. 3

od věčnosti věděl, jak Jež budeš nevděčně zraňovat, přesto tě stvořil, abys mohl sdílet jeho božskou radost. Víš, co to znamená? Že ti odpustil ještě dříve, než jsi zhřešil. *Vynesl na dřevo všechny tvoje dluhy. On vykupuje tvůj život ze záhuby, on tě věncí láskou a slitováním.*⁽¹⁾ Přijmi Jeho příklad a buď milosrdný. To je Jeho cesta k pravé svobodě a božské radosti. Jinak se sám vydáváš biřicům své nenasytné sebelásky a brzy poznáš, jak dokážou být v tobě a k tobě neúprosní.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Responsoriální žalm 102

NÁBOŽENSKÁ SVOBODA?

Ruská pravoslavná církev upírá katolické církvi právo hlásat evangelium, zvláště pokud jde o území, která závisí na moskevském patriarchátu. Právo katolické církve hlásat všude evangelium je pro ruskou pravoslavnou církev podle prohlášení zástupce patriarchátu v Moskvě nepřijatelné. Podle arcibiskupa J. L. Taurana, sekretáře Svatého stolce pro vztahy mezi státy, odporuje tento postoj moskevského patriarchátu závěrečnému dokumentu o bezpečnosti a spolupráci v Evropě z roku 1989, který uznává i Ruská federace.

BEZDOMOVCI HODINU PŘED SOCHOU MADONY

Jedna dvojice mladých bezdomovců trávila denně hodinu před sochou Madony v jednom milánském kostele. Teprve po čase zjistil úklidový personál, že hlavním důvodem této zbožnosti bylo nabíjení mobilního telefonu. P. Antonio Colombo řekl, že toto nabíjení je totéž jako podání sklenice vody, a proto proti tomu nic nemá.

Podle kath-net

Triduum ke svátku Panny Marie Bolestné 20.-22. září 2002 - Hluboké Mašůvky u Znojma. Informace o programu a možnostech ubytování podává Farní úřad Hluboké Mašůvky, PSČ 671 52, tel., fax: 0624/255 277.

Srdečně zveme na **PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH** (Tábor) v roce 2002. Program od 14 hodin.

Římskokatolická duchovní správa v Řimově Vás srdečně zve na **PODZIMNÍ POUŤ V ŘIMOVĚ**, která se koná v neděli dne 15. září 2002 ke svátku Povýšení svatého Kříže. Program pouti: Mše svatá v předvečer pouti v sobotu 14. září: 18.30 hod. ● v neděli 15. září: mše svatá v 7.15 hodin, 9.00 hod. ● slavná mše svatá 11.00 hod. ● během dopoledne příležitost ke svátosti smíření. ● Svátostné požehnání a zakončení pouti: 14.30 hod.

7. ROČNÍK FESTIVALU DUCHOVNÍ HUDBY SVATÉ CECILIE v Ústí nad Orlicí 5. a 12. 10. 2002 - Děkaný kostel Nanebevzetí Panny Marie ● Sobota 5. října - vystoupení chrámových varhaníků ● Sobota 12. října - vystoupení chrámových sborů - v 16.30 hod. zakončení společně zpívanou mší svatou (vysílána Radiem Proglas) - hl. celebrant J. Exc. Mons. Josef Kajnek, pom. biskup královéhradecký

Liturgická čtení

Neděle 15. 9. - 24. neděle v mezidobí

1. čt.: Sir 27,33-28,9

Ž 103(102),1-2.3-4.9-10.11-12

Odp.: 8 (*Hospodin je milosrdný a milostivý, shovívavý a nadmíru dobrotivý.*)

2. čt.: Řím 14,7-9

Ev.: Mt 18,21-35

Pondělí 16. 9. - památka sv. Ludmily (na Moravě: nez. pam.)

1. čt.: 1 Kor 11,17-26.33

Ž 40(39),7-8a.8b-9.10.17

Odp.: srov. 1 Kor 11,26b (*Zvěstujeme smrt Páně, dokud on nepřijde.*)

Ev.: Lk 7,1-10

Úterý 17. 9. - nez. pam. sv. Kornélia a Cypriána nebo sv. Roberta Bellarmina

1. čt.: 1 Kor 12,12-14.27-31a

Ž 100(99),2.3.4.5

Odp.: 3c (*Jsmo jeho lid a stádecko jeho pastvy.*)

Ev.: Lk 7,11-17

Středa 18. 9. - ferie

1. čt.: 1 Kor 12,31-13,13

Ž 33(32),2-3.4-5.12+22

Odp.: 12b (*Blaze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek.*)

Ev.: Lk 7,31-35

Čtvrtek 19. 9. - nez. pam. sv. Januária

1. čt.: 1 Kor 15,1-11

Ž 118(117),1-2.16ab+17.28

Odp.: 1a (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 7,36-50

Pátek 20. 9. - památka sv. Ondřeje Kim Taegona, Pavla Chong Hasanga a druhů (v litoměřické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: 1 Kor 15,12-20

Ž 17(16),1.6-7.8+15

Odp.: 15b (*Až procitnu, nasýtím se pohledem na tebe, Hospodine!*)

Ev.: Lk 8,1-3

Sobota 21. 9. - svátek sv. Matouše

1. čt.: Ef 4,1-7.11-13

Ž 19(18),2-3.4-5

Odp.: Řím 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)

Ev.: Mt 9,9-13

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 15. 9.	PO 16. 9.	ÚT 17. 9.	ST 18. 9.	ČT 19. 9.	PÁ 20. 9.	SO 21. 9.
Antifona	1136	1708	1166	1181	1197	1692	1673
Žalm	784	786	783	784	784	786	786
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1515	1166	1182	1198	1693	1673
Antifony	1137	1516	1167	1183	1198	1214	1674
Žalmy	1137	813	1167	1183	1199	1214	813
Kr. čtení a zpěv	1140	1516	1170	1186	1201	1693	1674
Antifona k Zach. kantiku	715	1517	1519	1186	1202	1694	1522
Prosby	1140	1711	1171	1186	1202	1694	1675
Záv. modlitba	716	1517	1520	1187	1521	1522	1522
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	1187	1203	1219	792
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1206	1221	1676
Záv. modlitba	716	1159	1175	1191	1206	1222	1522
Nešpory:							
Hymnus	1507	1145	1517	1176	1192	1207	807
Antifony	1508	1146	1518	1177	1193	1208	808
Žalmy	1508	1146	1715	1177	1193	1209	808
Kr. čtení a zpěv	1510	1149	1518	1180	1196	1211	810
Ant. ke kant. P. M.	1510	716	1518	1520	1196	1211	716
Prosby	1510	1149	1718	1180	1196	1211	811
Záv. modlitba	1506	716	1517	1520	1197	1521	717
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Nabídka MCM s. r. o. z jiných nakladatelství...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Maticе cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 068/550 04 31, fax: 068/522 28 03

SVATÝ FRANTIŠEK Z PAULY, PŘÍTEL BOHA I LIDÍ

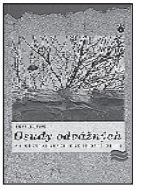
Omalovánky provázené textem ze života sv. Františka z Pauly. Kresby Iva Fukalová, text P. Pavel Havlát OM.

*Jiří Brauner – Kartuziánské nakl. Brno,
brož., A5, 16 stran, 15 Kč*

Pierre Lefèvre: OSUDY ODVÁŽNÝCH

Kniha malých portrétů 48 osobností křesťanské duchovní tradice. Autor je známý svou lehkou a čtivou formou přístupnou všem čtenářům, kterou je napsáno také toto dílko.

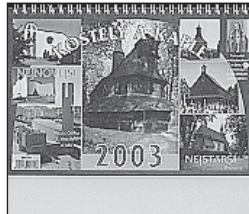
*Karmelitánské nakladatelství,
brož., 118x160 mm, 104 stran, 79 Kč*

KOSTELY A KAPLE 2003

Stolní kalendář s katolickým a občanským kalendářem, doplněným vyznačením příslušné liturgické barvy pro každý den. Fotografie kostelů a kaplí pořídili Dr. Ivan Dobeš a Jana Dobešová.

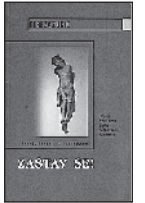
Cor Jesu, 54 Kč

Tereza Zukić: ZASTAV SE!

Sestra Tereza, zakladatelka komunity Malých sourozenců Ježíšových v Pegnitz (Německo), zde píše malým i velkým, papeži a biskupům, mladým i starým, těm, kteří pochybují, i zkušeným věřícím, dokonce i Pánu Bohu. Je to kniha, ze které vyzáruje upřímná radost z církve a velké zaujetí pro ni.

Karmelitánské nakladatelství, brož., 114x180 mm, 134 stran, 119 Kč

UPOZORNĚNÍ ČTENÁŘŮM

- **Od 22. září 2002 máme nová telefonní čísla:**

Redakce a administrace Světla 585 220 626 a 585 222 803

Zásilková prodejna MCM s. r. o., Wurmova 9, Olomouc 585 500 431

- **Při zasílání dopisů prosím vyplácejte poštovné podle nových tarifů České pošty, např. běžný dopis ofrankujte známkou 6,40 Kč atd.**

779 00 Olomouc 9
706 43/02
P.P.

TISK

Maticе cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1